

Duhovno življenje

BUENOS AIRES • LETO 71 ++++

5

JUNIJ 2004

Od zgoraj in od leve: 1) Molitev salezijanskega inšpektorja g. Jožeta Repovža (ml.) pri slovenskem oltarju Marije Pomagaj v Marije Pomočnice v Ramos Mejía, ob 30-letnici smrti g. Janka Mernika - 2) Oltar Marije Pomagaj v cerkvi Marije Pomočnice. Delo Toneta Oblaka - 3) Zgornji del oltarja. Foto: Lučka Oblak - 4) Relief marmorju v spodnjem delu oltarja. Delo Toneta Oblaka - Na njem je napis: "Izgubili so domovino a ohranili so vero" - Na reliefu opazimo Bled in družino, ki zapušča domovino. Nekateri so šli na Karavanski predor, drugi so bežali čez Ljubelj. Na drugi strani so Vetrinjsko polje in koroška taborišča. Foto: Marko Vombergar

„Naša borba zato je sveta dokler gruda ni oteta...“

1. maj 2004. Vstop slovenske države v Evropsko zvezo.

Nova zmaga pobitih domobrancev.

Kot je bila njihova zmaga plebiscit decembra 1990.

In osamosvojitve slovenske države junija 1991.

Saj so se vendar borili zato, da bo naša gruda oteta,
oteta tujih gospodarjev, oteta domačih tiranov, ki so pod plaščem
komunizma podjarmili slovensko domovino in slovenskega človeka
do take mere, da je moral utihniti in se pokoriti kruti sili,
ali pa so zlomili njegovo človeško dostojanstvo in jim je zvesto služil.

Domači tirani so vzpostavljali nov red v naši domovini.

Skoraj pol stoletja so zatirali pristni narodni duh, posiljevali
slovensko dušo, brisali tisočletne krščanske temelje slovenske
kulture. Izoblikovati so hoteli razčlovečenega človeka robota.

Za dosego svojih ciljev so prelili reke krvi.

Da bi prihranili slovenskemu narodu vse to gorje, so se borili
domobranci in šli v boj ob zvokih

*„Naša borba zato je sveta,
dokler gruda ni oteta...“*

A slovenska duša le ni bila uničena, pokopana je bila skupaj
s pobitimi domobranci in drugimi desetisoči, ki so se upali
upreti preoblikovanju.

Prisiljeno uvedeni nenaravni red ni mogel zdržati v svoji
sprijenosti, začel se je krhati in se je zrušil. Ni ga več.

Njegova dela dobivajo pravi obraz in njegove posledice počasi
izginjajo. Domače tirane je porazil in pogazil pokopani
slovenski duh. Kot zakopano seme sedaj ta duh kali in poganja,
preplavlja zemljo in prenavlja ljudi.

Prerajena s tem duhom se priključuje Slovenija - oteta
tiranije in njej tujih ideologij - zboru suverenih narodov.

Nastopa pot dostojanstva, samozavesti in svobode.

Res, pobiti domobranci so dosegli cilj svoje zmagovite borbe.

F. MARKEŽ

DUHOVNI TEMELJI EVROPE

Odlomki iz dokumentov papeža Janeza Pavla II. o stari celini

„Katoliška Cerkev, ena in splošna — vendar prisotna v raznolikosti delnih Cerkev — more dati edinstven prispevek h gradnji svetu odprte Evrope. Dejansko ponuja model bistvene enotnosti v različnih oblikah izražanja v kulturi, zavest pripadanja svetovni skupnosti, zakoreninjeni v krajevnih skupnostih in se vendar v njih ne izčrpa. Skratka, smisel za vse, kar povezuje in presega razlike“

Prispevek svetih bratov Cirila in Metoda k ustvarjanju skupnih krščanskih korenin

Njuno delo“ - svetih bratov Cirila in Metoda — „je odličen prispevek k ustvarjanju Evropi skupnih krščanskih korenin, ki s svojo trdnostjo in živostjo sestavljajo najmočnejši temelj, mimo katerega ne more noben resen poskus, da bi edinstvo celine preuredili na novo in sodobno.

Po enajstih stoletjih krščanstva pri Slovanih jasno vidimo, da dediščina solunskih bratov zanje je in ostaja bolj globoka in bolj močna kot katerakoli ločitev. Prvo in drugo krščansko izročilo - vzhodno, ki prihaja iz Carigrada, in zahodno, ki prihaja iz Rima - je nastalo v naročju ene same Cerkve, čeprav na ozadju različnih kultur ter različnega pristopa k istim problemom. Če dobro poznamo izvir take različnosti in res upoštevamo njeno vrednost

in njen pomen, kulturo Evrope in njeno versko izročilo lahko le obogati; postane celo primerna podlaga za duhovno obnovo, ki si jo zanjo želimo.

Že v 9. stoletju, ko je krščanska Evropa dobivala nov obraz, sta nam sveta Ciril in Metod predložila sporočilo, ki je za našo dobo očitno aktualno; v njej namreč prav zaradi številnih in zapletenih problemov verske in kulturne, svetne in mednarodne narave iščemo v dejanskem občestvu različnih sestavin življenjsko edinstvo. Za ta dva evangelizatorja lahko rečemo, da je bila zanju značilna ljubezen do vesoljnega cerkvenega občestva tako na Vzhodu kot na Zahodu, v vesoljni Cerkvi pa ljubezen do posamezne Cerkve, ki se je porajala med slovanskimi narodi. Od njiju prihaja k nam tudi poziv, naj skupno gradimo občestvo; in ta poziv velja kristjanom in ljudem našega časa. ...

S tem, da sta udeležila svojo la-

stno karizmo, sta Ciril in Metod odlično prispevala k izgradnji Evrope ne le v krščanskem verskem občestvu, temveč tudi na področjih njene politične in kulturne povezave. Tudi danes ni druge poti, če hočemo premagati napetosti ter v Evropi in svetu iti prek razklanosti in antagonizmov, ki groze izzvati strahotno uničenje življenja in vrednot. Biti kristjan v našem času pomeni delati za občestvo v Cerkvi in družbi. Zato je treba imeti srce odprto za svoje brate, živeti v vzajemnem razumevanju ter z velikodušno izmenjavo kulturnih in duhovnih dobrin spontano sodelovati...

Podeli pa tudi vsej Evropi, o Presveta Trojica, da bo na priprošnjo svetih bratov vedno bolje dojemala, kako potrebna je krščanska verska edinstvo in bratsko občestvo vseh njenih ljudstev, da bi premagala medsebojno nerazumevanje in nezaupanje, se v skupni zavesti resnice dvignila nad ideološke spore in tako mogla biti za ves svet zgled pravičnega in mirnega sožitja ob vzajemnem spoštovanju in nedotakljivi svobodi.“

Okrožnica *Apostola Slovanov*,
v: *Cerkveni dokumenti št. 27*
(1985), str. 20-23.

Evropski narodi naj si izprašajo vest zaradi zgodovinskih krivic in zmot

„Po letu 1989 so se pokazale nove nevarnosti in nove grožnje. V deželah bivšega vzhodnega bloka se je po padcu komunizma pojavila težka nevarnost nacionalizmov, kol-

kažejo, žal, dogajanja na Balkanu in na drugih bližnjih območjih. To sili evropske narode k resnemu izpraševanju vesti, v priznanju zgodovinsko storjenih krivic in zmot na ekonomskem in političnem področju, glede narodov, katerih pravice so imperializmi tako preteklega kot sedanjega stoletja sistematično kršili.“

Apostolsko pismo *V zarji tretjega tisočletja*, v: *Cerkveni dokumenti* št. 58 (1995), str. 27.

Da bi spet dihali z 'obema kriloma pljuč'

„Kristusova molitev nas spominja, da je potrebno ta dar sprejeti in ga razvijati na vedno globlji način. Klic 'da bi bili eno' je obenem imperativ, ki nas obvezuje, moč, ki nas vzdržuje, zdravilen občitek za našo lenobo in ozkost srca. Na Jezusovi molitvi, ne na naših sposobnostih, naj sloni zaupanje, da bomo mogli doseči polno in vidno občestvenost vseh kristjanov tudi v zgodovini.

Ko v post-jubilejnem času nadaljujemo pot, gledam v tej perspektivi z velikim upanjem na vzhodne Cerkve. Želim, da bi se znova v polnosti uveljavila tista izmenjava darov, ki je obogatila Cerkev v prvem tisočletju. Spomin na čas, ko je Cerkev dihala z 'obema kriloma pljuč', naj nagiba kristjane Vzhoda in Zahoda k temu, da bi naprej hodili skupaj v edinosti vere in spoštovanju zakonitih različnosti, v medsebojnem sprejemanju in pomoči kot udje enega, istega Kristusovega telesa.

Prav tako zavzeto je potrebno

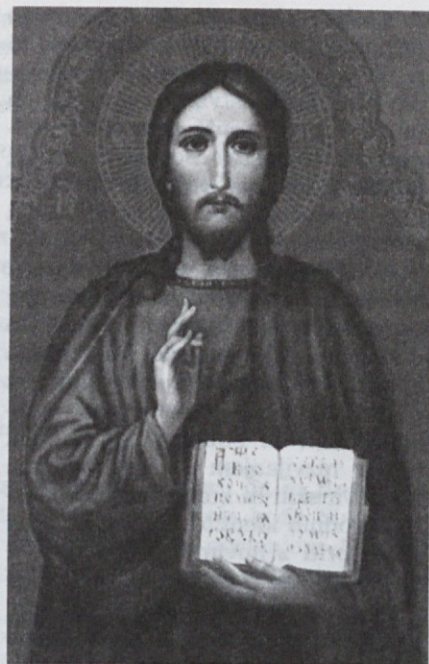
negovati ekumenski dialog z brati in sestrami anglikanske skupnosti in cerkvenimi skupnostmi, ki so nastale z reformacijo. Teološko soočenje o bistvenih vprašanih krščanske vere in morale, sodelovanje pri dobredelnih dejavnostih, in, z božjo pomočjo, predvsem veliki ekumenizem v svetosti, v prihodnosti ne bodo mogli ostati brez sadov. Vsekakor z zaupanjem nadaljujmo pot in hrepenimo po trenutku, ko bomo mogli z vsemi Kristusovimi učenci brez izjeme prostodušno zapeti: „Glejte, kako dobro in kako prijetno je, če bratje prebivajo skupaj“ (Ps 133/132/1).“

Apostolsko pismo *Ob začetku novega tisočletja*, v: *Cerkveni dokumenti* 91 (2001), str. 55-56.

Evropa je na široko in globoko prežeta s krščanstvom

„V vsej njeni zgodovini je krščanstvo brez dvoma osrednja in značilna prvina, trdno oprto na močan temelj klasične dediščine in številnih prispevkov, ki so jih drug za drugim prinesli različni narodnosti in kulturni tokovi. Krščanstvo je oblikovalo kulturo celine in se prepletlo z njeno zgodovino tako neločljivo, da je sploh ne bi mogli razumeti, če ne bi opozorili na dogodke, ki so najprej oblikovali veliki čas evangelizacije, nato pa dolga stoletja, v katerih se je krščanstvo - kljub bolečemu razkolu med Vzhodom in Zahodom - uveljavilo kot vera Evropejcev. Tudi v novjšem času in v sedanjosti je verska edinost vedno bolj razdrobljena, tako zaradi nadaljnjih razkolov med kristjani kot tudi zaradi tega, ker sta se kultura in vera vedno bolj oddaljevali druga od druge. Vendar je vloga vere še vedno pomembna.

Zanimanje, ki ga Cerkev goji do Evrope, izvira iz njene lastne narave in poslanstva. Cerkev je bila namreč stoletja zelo tesno povezana s to celino. Duhovno podobo je oblikovalo prizadevanje velikih misijonarjev, pričevanje svetnikov in mučencev ter vztrajno delovanje menihov, redovnikov in dušnih pastirjev. Iz svetopisemskega razumevanja človeka je Evropa prevzela najboljše v svojo humanistično kul-

turo, dobivala navdih za duhovne in umetniške stvaritve, izdelala pravne norme in ne nazadnje dostojanstvo osebe terjala kot neodtujljivo pravico. Tako je Cerkev kot varuhinja evangelija prispevala k širjenju in utrjevanju vrednot, s katerimi je evropska kultura postala svetovna kultura.

Zaradi vsega tega Cerkev danes z novo odgovornostjo čuti dolžnost, da te dragocene dediščine ne zapravimo in da Evropi z oživljanjem krščanskih korenin, iz katerih je zrasla, pomaga, da se bo zgradila.“

Posinodalna apostolska spodbuda *Cerkev v Evropi*, v: *Cerkveni dokumenti* št. 103 (2003), str. 38-39.

Evropa naj si pridobi pravo istovetnost

„V procesu sedanjega novega oblikovanja je Evropa predvsem poklicana, naj si znova pridobi svojo pravo istovetnost. Čeprav sedaj predstavlja zelo raznoliko stvarnost, mora v različnosti zgraditi nov model edinosti, biti kot skupnost spravljenih ljudstev odprta drugim celinam in sodelovati v sedanjem procesu globalizacije.

Če hoče svoji zgodovini dati novega zagona, mora z ustvarjalno

zvestobo priznavati in si ponovno pridobiti tiste temeljne vrednote, ki si jih je pridobila z odločilnim prispevkom krščanstva. Povzeti bi jih mogli v potrjevanju transcendentalnega dostojanstva človekove osebe, vrednosti razuma, svobode demokracije, pravne države ter razlikovanja med politiko in vero.

Evropska zveza se širi še naprej. Vsa ljudstva so poklicana, naj v njej prej ali slej sodelujejo in delijo isto dediščino. Upajmo, da bo širjenje spoštljivo do vseh. Ne samo z domišljenim izvajanjem načela subsidiarnosti in solidarnosti, ampak tudi z razvijanjem in vrednotenjem zgodovinskih in kulturnih posebnosti, narodnih identitet in bogastva, ki more priti z novimi članicami.

V procesu združevanja celine je temeljnega pomena, da upoštevamo: Evropska zveza ne bo trajna, če bo omejena le na zemljepisne in gospodarske razsežnosti. Predvsem mora obstajati skladnost vrednot, izraženih v pravu in življenju.“

Posinodalna apostolska spodbuda *Cerkev v Evropi*, v: *Cerkveni dokumenti št. 103 (2003) str. 93-94.*

Podpiranje solidarnosti in miru po svetu

„Če rečemo 'Evropa', bi to moralo pomeniti 'odprtost'. Kljub nasprotnim izkušnjam in znamenjem, ki jih resnično ni manjkalo, sama zgodovina Evrope zahteva: Evropa gotovo ni zaprto ali izolirano ozemlje. Gradila se je tako, da je preko morij šla k drugim ljudstvom, kulturam in civilizacijam. Zato mora biti odprta in gostoljubna celina, ki v sedanji globalizaciji uveljavlja oblike ne le gospodarskega, ampak tudi družbenega in kulturnega sodelovanja.

Na eno zahtevo pa mora celina odgovoriti pozitivno, da bo njen obraz res nov: 'Evropa se ne more potegniti vase. Ne more in ne sme se kazati brezbrizna do ostalega sveta. Dejansko se mora zavedati, da druge dežele in celine od nje pričakujejo pogumnih pobud, kako bi najrevnejšim ljudstvom ponudili sredstva za razvoj njihovih socialnih organizacij in gradili bolj pravičen

in bratovski svet.' Primerno uresničevanje te naloge zahteva 'ponovno razmišljanje o mednarodnem sodelovanju v smislu nove kulture solidarnosti'. Kot seme miru se sodelovanje ne sme omejiti samo na pomoč in ne sme stremeti h koristim, ki bi jih sprejeli v zameno za denarna sredstva. Izražati mora neposredno in otipljivo prizadevanje za solidarnost, ki bi revnim omogočila, da bi se sami borili za svoj razvoj. Kolikor je mogoče mnogim bi morala omogočiti, da bi v gospodarskih in političnih razmerah, v katerih živijo, razvili ustvarjalnost, ki je značilna človekova posebnost in je od nje tudi odvisno bogastvo narodov.“

Posinodalna apostolska spodbuda *Cerkev v Evropi*, v: *Cerkveni dokumenti št. 103 (2003), str. 94-95.*

Vloga evropskih ustanov

„Pri oblikovanju nove podobe Evrope imajo z več vidikov odločilno vlogo mednarodne ustanove, ki so vezane na evropsko področje in v glavnem na njem tudi delujejo. Pripomogle so k oblikovanju zgodovinskih dogodkov, a se niso pustile potegniti v vojaške operacije. Predvsem bi omenil Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), ki tudi z varovanjem in uveljavljanjem človekovih pravic ter temeljnih svobod deluje za ohranjanje miru in stabilnosti, za sodelovanje v gospodarstvu in varovanje okolja.

Poleg tega obstaja tudi Evropski svet. Članice so države, ki so podpisale Evropsko konvencijo o človekovih pravicah iz leta 1950 in Evropsko socialno listino iz leta 1961. Pridruženo mu je Evropsko sodišče za človekove pravice. Cilj obeh ustanov je, da s sodelovanjem

na področju politike, sociale, prava in kulture, kot tudi z uveljavljanjem človekovih pravic in demokracije uresničujeta Evropo svobode in solidarnosti. Končno Evropska zveza s svojim parlamentom, ministrskim svetom in komisijo predstavlja model integracije, ki naj bi se nekega dne dopolnila s sprejemanjem skupne temeljne listine. Cilj te ustanove je uresničenje večje politične, gospodarske in denarne enotnosti med sedanjimi članicami in tudi s tistimi državami, ki naj bi se jim kmalu pridružile. V svoji različnosti in z upoštevanjem vsakokratne posebne identitete vse te ustanove podpirajo enotnost celine in v še globljem pomenu služenje človeku.

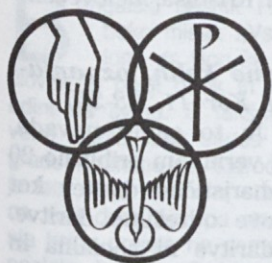
Skupaj s sinodalnimi očeti te evropske ustanove in evropske države prosim, naj pripoznajo, da mora biti dobra družbena ureditev zakoreninjena v pristnih moralnih in državljanskih vrednotah, s katerimi naj bi se državljanji, kolikor je mogoče, strinjali. Obenem moramo upoštevati, da so te vrednote predvsem dediščina različnih družbenih skupnosti. Pomembno je, da ustanove in posamezne države priznajo, da k tem družbenim skupnostim sodijo tudi Cerkve in cerkvene skupnosti, ter druge verske organizacije. Če so obstajale, še preden so obstajali evropski narodi, jih toliko bolj upravičeno ni mogoče omejevati na čisto zasebne ustanove. Nasprotno, delujejo v posebnem zakonitem smislu, ki bi ga morali upoštevati. Pri izpolnjevanju svojih nalog bi različne državne in evropske ustanove morale delovati z zavestjo, da bo njihov pravni red v celoti spoštoval demokracijo le, če bo predvidel oblike 'zdravega sodelovanja' s Cerkvami in verskimi organizacijami.

V luči tega, kar sem pravkar poudaril, bi še enkrat nagovoril oblikovalce bodoče evropske ustave: na-

SVETA TROJICA

6. junij

Na Sveto Trojico, Očeta, Sina in Svetega Duha, vedno naslavljamo našo molitev in njej se tudi zahvaljujemo. Ne gre za neko oddaljeno in megleno skrivnost, ampak za živo resničnost, ki nam je blizu, čeprav za naš razum njeno bistvo ostaja skrivnost. To skri-

vnost nam je približal naš odrešenik Jezus Kristus, edिनorojeni božji Sin. Kristus nam je tudi poslal 'Duha ljubezni', ki nam daje nadnaravno življenje, podobno življenju treh božjih oseb. Skrivnost Svete Trojice pre-sega sposobnosti našega razuma, toda po vzoru Svete

Trojice smo ustvarjeni, zato imamo nekakšno njeno 'izkušnjo'. Ta je sedaj skrita, toda v trpljenju in upanju že hodimo in težimo proti 'polnemu spoznanju' Boga, ki je „ljubezen, resnica in življenje“.

Božja modrost je večna - (Prj 8, 22-31)

Berilo iz knjige Pregovorov opisuje božjo modrost. Bog je večen. Je pred vsem, kar biva, saj je on vse ustvaril v svoji brezmejni ljubezni in modrosti. Živimo v območju njegove modrosti in jo vsak dan okušamo. Vse, kar je ustvarjeno, odseva božje bistvo in ga tako razodeva, ko se srečujemo s stvarstvom, z naravo, s človekom, je to priložnost, da priznamo in občudujemo tudi Boga - njegovo modrost in ljubezen.

K Bogu po Kristusu v ljubezni Svetega Duha - (Rim 5,1-5)

Vsa odrešenjska zgodovina govori, da je Bog „Bog za nas“. V polnosti je to razodel šele božji Sin Jezus Kristus s svojim življenjem in s poslanjem Svetega Duha. Ko nas Bog odrešuje, se kaže v svojem delovan-

vezuje naj se na evropsko versko, predvsem krščansko dediščino. Ob popolnem spoštovanju neodvisnosti državnih ustanov od Cerkve si predvsem želim, da bi bile priznane tri dodatne prvine: pravica Cerkve in verskih organizacij, da se svobodno organizirajo po svojih statutih in prepričanju; upoštevanje posebne identitete verskih skupnosti in ukrepi za strukturiran dialog Evropske zveze s temi verskimi skupnostmi; spoštovanje pravnega položaja, ki ga Cerkve in verske ustanove v državah članicah uživajo že zdaj.“

Apostolska posinodalna spodbuda *Cerkve v Evropi*, v: Cerkveni dokumenti št. 103 (2003), str. 96-98.

Prispevek katoliške Cerkve h gradnji nove Evrope

„Katoliška Cerkev, ena in splošna - vendar prisotna v raznolikosti delnih Cerkva - more dati edinstven prispevek h gradnji svetu odprte Evrope. Dejansko ponuja model bistvene enotnosti v različnih oblikah izražanja v kulturi, zavest pripadanja svetovni skupnosti, zakoreninjeni v krajevnih skupnostih in se vendar v njih ne izčrpa...“

V smislu logike zdravega sodelovanja med cerkveno skupnostjo in politično družbo je katoliška Cerkev prepričana, da more biti še poseben

dejavnik združevanja, če sledi svojemu izročilu in v skladu s svojim družbenim naukom evropskim ustanovam ponudi prispevek verskih skupnosti. Dolžnost udejanjanja človeka vredne družbe skušajo uresničevati na temelju evangelija, ki ga živijo v znamenju upanja. S tega vidika je nujna navzočnost ustrezno izobraženih in usposobljenih kristjanov v različnih evropskih organih in ustanovah. Ob spoštovanju pravilne dinamike demokracije in z izmenjavanjem predlogov bi prispevali k oblikovanju evropske socialne ureditve, da bi vedno bolj spoštovala vsakega moškega in žensko ter tako prispevala k skupnemu dobremu.

Evropa, ki se hoče oblikovati kot 'zveza', tudi kristjane spodbuja k edinstnosti, da bi bili resnične priče upanja. Zato moramo nadaljevati in razvijati izmenjavanje darov, ki je v tem desetletju že pomembno napredovalo. Izmenjavanje med skupnostmi z različno zgodovino in različnimi izročili vodi k navezovanju stalnih vezi med Cerkvami različnih dežel, k njihovem bogatemu s srečanji, izmenjavanju idej in medsebojni pomoči. Še posebno moramo ceniti prispevek katoliških vzhodnih Cerkva, ki nam ga ponujajo iz svojega kulturnega in duhovnega izročila.

Pomembno vlogo v rasti te zveze morejo imeti celinska cerkvena združenja in organizacije, ki bi jih

morali še naprej spodbujati. Posebno mesto med njimi pripada Svetu evropskih škofovskih konferenc. Njegova naloga na ravni vse celine je oblikovanje vedno trdnejših skupnosti med škofijami in narodnimi škofovskimi konferencami, podpiranje ekumenskega sodelovanja med kristjani in premagovanja ovir, ki ogrožajo prihodnost miru in napredovanje ljudstev; končno tudi prizadevanje za čustveno in učinkovito prijateljstvo ter hierarhično 'communio'. Z njim moramo dati priznanje tudi delu Komisije škofovskih konferenc pri Evropski zvezi, ker spremlja proces utrjevanja in širjenja Evropske zveze, pospešuje izmenjavo informacij ter usklajuje pastoralne pobude sodelujočih evropskih Cerkva.

Krepitev združevanja Evrope kristjane spodbuja, naj pri procesu združevanja in sprave sodelujejo s teološkim, duhovnim, etičnim in socialnim dialogom. 'Ali moremo dopustiti, da bi v Evropi, ki je na poti politične edinosti, prav Kristusova Cerkev bila dejavnik razdvojenosti in neenotnosti? Ali ni to eden največjih škandalov našega časa?'

Posinodalna apostolska spodbuda *Cerkve v Evropi*, v: Cerkveni dokumenti št. 103 (2003), str. 98-100.

Iz Družine

ju kot Bog, Oče, Sin in Sveti Duh. Odlomek našteva dobrine, katere uživajo tisti, ki jih je troedini Bog opravičil: mir, deležnost božje milosti, upanje na božjo slavo, božjo ljubezen in darove Svetega Duha. Odtod veselje in upanje tudi v preizkušnjah.

Duh oznanja, kar ima Sin od Očeta - (Jn 16, 12-15)

Troedini Bog se postopoma razodeva v zgodovini sveta in v naši osebni zgodovini. Pred svojo smrtjo Jezus apostolom zatrjuje, da bo še naprej deloval po Duhu, ki ga bo poslal. Pravzaprav bo šele Sveti Duh omogočil prav spoznati Jezusovo skrivnost: njegove besede, dela, življenje. Sveti Duh v vsakem izmed nas in v svetu na ta način proslavlja Kristusa. Kristus pa proslavlja (oznanja, razkriva) Očeta. Skupno je torej razodevanje, ki ima svoj vir v Očetu, uresniči se v Sinu, dopolnjuje pa ga Sveti Duh v vsakem izmed nas.

SV. REŠNJE TELO IN REŠNJA KRI

13. junij

Evharistija, kakor s tujo besedo imenujemo skrivnost svetega Rešnjega telesa in krvi, je spomin na veliko noč. Ko rečemo spomin, ne govorimo o preprostem pomnjenju, ampak o resnični navzočnosti Kristusa v skrivnosti sv. evharistije. Ko obhajamo evharistijo, darujemo žrtev nove zaveze, obnovljamo žrtvovanje na križu, na katerem se je Kristus daroval kakor brezmadežno jagnje. Evharistija

je zakrament ljubezni, spomin Jezusove zadnje večerje. Oltar je miza naše večerje. Tu prejmemo hrano za pot skozi življenje, da bi srečno prišli na večerjo večnega življenja, kamor smo povabljeni. Ob oltarju se srečujemo z brati in sestrami, s katerimi smo po Kristusovi daritvi njegovo ljudstvo. Povezani smo v isti veri in ljubezni, ki jo predstavljata en kruh in en kelih. Končno je v svetem Rešnjem telesu kot posvečenem kruhu resnično navzoč Kristus, ki je obljubil, da svoje Cerkve ne bo nikoli zapustil. Jezusu, skritev v tabernakljih naših cerkva, izkazujemo češčenje in zahvalo. Enkrat na leto pa ga v skladu s plemenitim izročilom naših prednikov na slovesen način počastimo s procesijo ali s kakšno drugo obliko javnega češčenja.

Melkizedek daruje kruh in vino - (1 Mz 14, 18-20)

Jeruzalemski kralj Melkizedek, ki sreča Abrahama, je opisan kot „duhovnik Boga Najvišjega“, torej Abra-

hamovega Boga. Abrahama blagoslovi in Bogu daruje zahvalno daritev kruha in vina. V dejanju daritve se razkriva vera v božjo dobroto in skrb, pa tudi zavest pripadnosti in življenjske povezanosti z Bogom. Melkizedek je hkrati tudi podoba edinega resničnega kralja in srednika-duhovnika: Jezusa Kristusa, učlovečene ga božjega Sina.

Kadar jemo kruh in pijemo kelih, oznanjamo Gospodovo smrt - (1 Kor 11, 23-26)

Zakaj prihajamo k maši? Je to samo navada, zapoved, običaj...? Apostol Pavel vernikom približno 20 let po Jezusovi smrti izroči evharistično daritev kot ponavzočitev in spomin Jezusove odrešilne daritve. Namen Jezusove velikonočne daritve ni socialna in narodna rešitev, ampak osvoboditev in rešitev iz greha. Tako vsaka sveta maša razodeva samo bistvo Jezusovega poslanstva in našega upanja. Kakor so Judje vsako leto praznovali rešitev iz Egipta, tako naj bo Jezusova daritev nov spomin in znamenje božjega reševanja.

Vsi so jedli in se nasitili - (Lk 9, 11 b-17)

Jezus nasičuje. Čudež pomnožitve kruha v puščavi je po evangelistu Janezu znamenje za „kruh iz nebes“, za Jezusa. Jezus na to opozori v svojem znamenitem 'evharističnem govoru' (prim. Jn 6,26-58). Zato Cerkev le od vsega začetka na čudeže gleda z vidika evharistije. Jezus ukaže, naj apostoli dajo jesti, v resnici pa je on tisti, ki daruje. Tudi danes v Cerkvi odmevajo Jezusove besede in kretnje: „je vzel“, „je blagoslovil“, je razlomil,, „je dal“. Po Jezusovem naročilu Cerkev deli ta kruh.

PRAZNIK SRCA JEZUSOVEGA

18. junij

Praznik Srca Jezusovega je praznik božje ljubezni. Ta je dosegla svoj vrhunec, ko je Bog daroval svojega Sina, ki je ljubil svet tudi s človeškim srcem. Človeško srce si je privzel kot orodje neskončne božje ljubezni. Iz tega srca so izšle vse dobre misli in hrepenenja, dejanja in besede, vse do poslednjih besed na križu. Ljubezen tega srca objema vse ljudi in vse stvarstvo.

Ta praznik nas vabi, naj bi vračali ljubezen za ljubezen; se posvetili, izročili Jezusovemu srcu, mu zadoščevali ne le za svoje grehe, temveč tudi za grehe drugih. Vsak prvi petek v mesecu nas vabi, naj na vse to ne pozabimo.

STANKO FAJDIGA

BOGUMIL, škof (1116-1182)

10. junij

Bengalski pesnik Rabindranath Tagore je zapisal globoko misel: „Vsako dete prihaja na svet s sporočilom, da Bog še ni obupal nad človeštvom.“ Sleherni človek je božji otrok in vsak je Bogu pri srcu, kakor da je edini na svetu. S takšnim duhom sprejemajo svoje otroke verni starši. Taka starša sta bila poljska plemiča, živeča na gradu Kožminu pri starodavnem mestu Gneznu. Ko se jima je leta 1116 rodil sin, sta mu dala ime Bogumil, ko je prišel na svet drugi sin, pa sta ga imenovala Boguhval. Prvi pouk sta brata prejela na domačem gradu, potem pa sta ju starša poslala šolat v Gnezno, tedanjo prestolnico Poljske. Med njunimi vzgojitelji je bil tudi poznejši bamberski škof sv. Oton. Iz Gnezna sta odšla na pariško univerzo, da se izobrazita v bogoslovnih in pravnih vedah. Francija je bila tedaj pod močnim vplivom svetega Bernarda in njegovih cistercijanskih menihov. Tudi oba poljska brata sta se navdušila zanje.

Ko sta se vrnila domov na Poljsko, je Boguhval vstopil v cistercijanski samostan Land, Bogumil pa je postal upravitelj družinske posesti. Ravnal se je po besedah sv. Bernarda, da plemstvo le toliko velja, kolikor stori dobrega za Cerkev in za verski blagor ljudstva. Pri vasi Dobrovo je dal postaviti veliko cerkev sv. Trojice, ji določil stalne dohodke in jo povzdignil v sedež močne župnije. Tedanji nadškof Gnezna in vse krščanske Poljske je bil Janislav, Bogumilov stric. Ta je nečaka poklical k sebi za tajnika in ga je nagovarjal, naj postane duhovnik, ko je videl, kako pobožen in spokoren je. Toda Bogumil se je odgovorne duhovniške službe branil. Ko mu je škof razložil, da se bo mogel kot duhovnik bolj razdajati za duše in da se ne sme izmikati dolžnostim, ki mu jih nalaga Bog, se je končno vdal. Po mašniškem posvečenju je škof Bogumila poslal za župnika k Sveti Trojici v Dobrovo, kjer se je izkazal kot odlični dušni pastir. Storil je vse, da bi ljudje vzljubili Boga in Marijo ter opustili grešne navade. Po nekaj letih napornega, toda blagoslovljenega dela na župniji ga je škof poklical nazaj k sebi, vendar je vedno rad priskočil na pomoč duhovnikom po župnijah. Pripisovali so mu čudodelne moči. Neko poročilo pripoveduje, da je nekoč šel bos čez naraslo reko Varto, kjer si nihče ni upal, njemu pa se ni nič zgodilo. Govorili so tudi, da so ga ob Varti čakali reveži, ker so vedeli, da jim v svoji dobroti ne bo odrekel pomoči. Ko jim nekoč ni imel kaj dati, pripoveduje lepa zgodba, je sklical v veliki reki ribe na en kraj in jih je kar z roko metal na suho, da so imeli reveži kaj jesti.

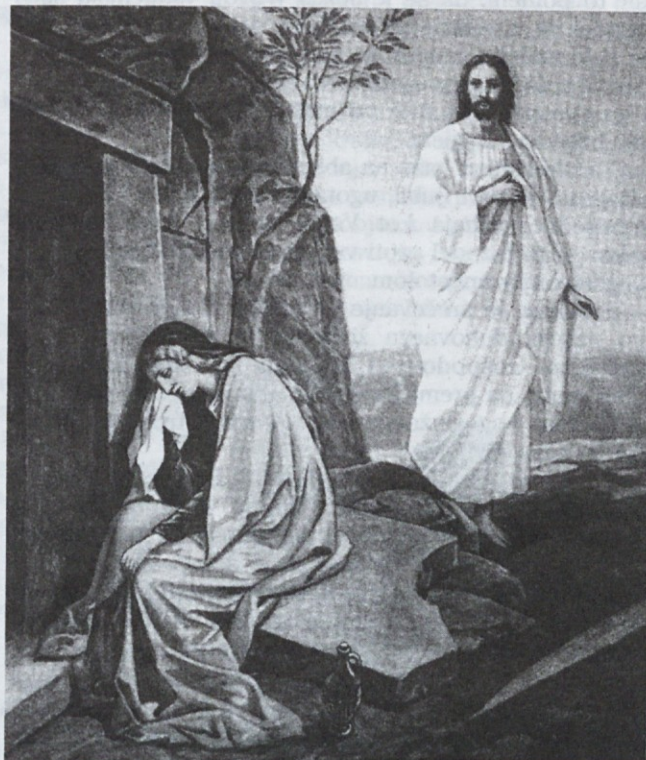
Leta 1167 je umrl nadškof Janislav in kanoniki so za njegovega naslednika soglasno izbrali Bogumila. Službo je sprejel šele na ukaz papeža Aleksandra III. Bil je preudarno moder in blag, zvest svojemu lepemu imenu in poslanstvu, ki ga je opravljal. Razmere so ga silile, da je z dobroto združeval tudi strogost. Zaradi tega je hudo trpel, zato je papeža prosil, naj ga te službe razreši. Odšel je na Ogrsko, kjer se je v samostanu kamaldolencev prepustil duhovni zbranosti. Ko se je izognil zunanjim nemirom, je dosegel globok notranji mir. Zadnja leta je spet živel na Poljskem in sicer v popolni samoti blizu Dobrova, kjer se je postil in veliko molil.

Ko je dozorel za nebesa, ga je Bog poklical 10. junija 1182. Na njegov grob v Dobrovu so prihajali trumoma prositi pomoči. Leta 1925 je papež Pij XI. potrdil njegovo češčenje z naslovom blaženi.

SILVESTER ČUK

DRŽA BLAGOSLAVLJANJA

P. TOMAŽ PODOBNIK DJ

Ko je papež Janez Pavel II. na belo nedeljo 2000 razglasil blaženo Favstino Kowalsko za sveto, je sporočilo o Božjem usmiljenju predstavil v luči Gospodovega vstajenja, o čemer govori evangelij iste nedelje (Jn 20, 21-23). Zanimivo je, da je neposredno po omenjenem evangelijskem odlomku spregovoril o razodetju vstalega Gospoda, ki ga je bila deležna Favstina Kowalska 22. februarja leta 1931, s čimer je v imenu Cerkve potrdil pristnost razodetja, ki ga na zunanaj izraža milostna podoba Usmiljenega Jezusa.

Pobudo pri omenjenem razodetju ima izključno Jezus. Ker gre za središčno mesto v sporočilu Božjega usmiljenja, to pomeni, da je vsa duhovnost osredotočena v Vstalega Gospoda, kljub dejstvu, da sicer sveta Favstina v svojem Dnevniku veliko govori o Gospodovem trpljenju in o srečanjih z njim. Vemo tudi, da je bilo prvo srečanje Favstine z Jezusom med plesom, ko je zagledala „Jezusa, izmučenega, brez obleke, umazana in vsega v ranah“. Kljub temu, da je bila posledica tega srečanja njena spreobrnitev, njen vstop v samostan in vsakdanje premišljevanje Gospodovega trpljenja, vendar ne moremo reči, da je njena duhovnost in s tem tudi duhovnost Božjega usmiljenja v zunanjem znamenju trpečega Gospoda, ampak v znamenju Vstalega.

To dejstvo se popolnoma sklada z drugim vatikanskim koncilom, ki predstavlja velikonočno skrivnost kot središče kristjana. Zanimivo je pri tem dejstvo, da je Favstina bila deležna Gospodovega vstajenjskega razodetja na prvo postno nedeljo, torej na nedeljo po pepelnici, ko se bere evangelij o Jezusovem skušanju v puščavi kot uvod v strogi postni čas! Zares nenavadno, ker to pomeni, da se je Jezus v svoji vstajenjski slavi razodel ne v velikonočnem času, denimo na veliko noč ali belo nedeljo, ampak na samem pragu postnega časa. Favstina tedaj prav gotovo ni premišljevala velikonočnega evangelija in tudi pri mašnem nagovoru ni moglo biti besedice o njem.

Ta okoliščina kaže na absolutno Jezusovo iniciativo - Bog nas je prvi ljubil, ugotavlja sveti Janez - ko Jezus dobesedno prihaja kot Vstali naproti Favstini, tako kakor se je razodel proti vsakemu pričakovanju ženam, Magdalenin in apostolom.

Srečanje in srečevanje z Vstalim Gospodom je bistvo našega duhovnega življenja, ki ga nobena druga skrivnost Gospodovega življenja ne sme zatemniti, kljub temu, da premišljujemo o njih na posamezne dneve ali čase bogoslužnega leta (otročstvo, trpljenje, dogodka javnega življenja).

Favstina piše, da je „zagledala“ Jezusa: to pomeni nenadnost, presenečenje. To se ni zgodilo med premišljevanjem velikonočne skrivnosti in morda tedaj sploh ni premišljevala: Jezus jo je dobesedno presentil s svojim prihodom. Tudi se to ni zgodilo v kapeli pred izpostavljenim Najsvetejšim (kar bi bilo pričakovati), ampak v njeni redovni privatnosti. Tudi to ima svoj pomen razodevanja Vstalega Gospoda sredi našega vsakdanjika. - Dalje piše Favstina, da se je Jezus prikazal v belem oblačilu: to je v bibličnem smislu oblačilo poveličanja - spomnimo se prizora na gori spremenjenja, ko so bila Jezusova oblačila bleščeča, bela kot luč ...

Drža Jezusove desnice pomeni nekaj stalnega in je drža blagoslavljanja: to je naš Odrešenik - on nas hoče nenehno blagoslavljaliti! To je Jezus! Tako glejmo nanj!

BOŽJE USMILJENJE - EDINI VIR UPANJA

„O nepojmljivo in nedoumljivo Božje usmiljenje, kdo te more dostojno poveličevati in slaviti. Največja lastnost vsemogočnega Boga, ti si osrečujejoče upanje grešnega človeka“ (Favstina Kowalska, Dnevnik, 951).

Navajajoč besede iz Dnevnika svete Favstine, sveti oče ne nadaljuje s teoretičnim razglabljanjem o Božjih lastnostih, ampak začne s pogledom na znamenja časov, ki vpijejo k sporočilu Božjega usmiljenja. S tem, da se najprej ozre na situacijo današnjega sveta, sveti oče poudari zgodovinsko in usodno aktualnost te duhovnosti, ki zavezuje vso Cerkev in

vse človeštvo. Preberimo njegove besede, s katerimi se naslanja na zgoraj navedene besede svete Favstine:

„Danes ponavljam te preproste in iskrene besede svete Favstine, da bi skupaj z njo in z vsemi vami častil skrivnost nepojmljivega in nedoumljivega Božjega usmiljenja. Kakor ona hočemo tudi mi izpovedati, da za človeka ni drugega vira upanja razen Božjega usmiljenja. Želimo ponavljati z vero: Jezus, zaupam vate! V naših časih, v katerih je človek vznemirjen spričo mnogoterih pojavov zla, imamo posebno potrebo po tem sporočilu, ki izraža zaupanje v vsemogočno Božjo ljubezen. Potrebno je, da klicanje k Božjemu usmiljenju izvira iz globine src, ki so polna trpljenja, nemira in negotovosti, ki pa hkrati iščejo vir neomajnega upanja. Zato prihajamo sem v svetišče v Lagiewnike, da znova odkrijemo v Kristusu Očetovo obličje: Obličje Njega, ki je „Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe“ (2 Kor 1,3).

Zatem predstavi samo bistvo sporočila, ki ga vidi v pošiljanju Svetega Duha. Že v svojem govoru ob kanonizaciji svete Favstine leta 2000 je poudaril, da oba pramena žarkov, ki izhajata iz odstrtega Jezusovega prebodelega srca - pramena, ki naznačujeta kri in vodo - pomenita „veliki val usmiljenja, ki se razliva na vse človeštvo“, in da ta dva svetlobna pramena osvetljujejo ves svet... Nadaljuje z besedo o Svetem Duhu, ki razgalja greh pred Božjo Pravičnostjo in ki razodeva in podarja odpuščanje:

„Ko beremo te besede Gospoda Jezusa v svetišču Božjega usmiljenja, se na prav poseben način zavemo, da ne moremo vstopati vanj, razen v Duhu in resnici. Sveti Duh, Tolažnik in Duh resnice, je tisti, ki nas vodi

HVALNICE Devica Marije

Sv. Bernard iz Clairvauxa

ČETRTA HOMILIJA

(Nadaljevanje in konec)

Samo Bogu ni nič nemogoče

Ne pričakuj pa, da bo te veličastne stvari, ki jih je angel naznanil, angel tudi izvedel. Kdo pa jih bo? Če se o tem sprašuješ, poslušaj angela samega: *Bogu namreč nobena beseda ni nemogoča.* To je isto, kakor da bi rekel: ne upam si tega tako trdno obljubljeni zaradi svoje moči, ampak zaradi moči njega, ki me je poslal, *Bogu namreč nobena beseda ni nemogoča.* Katera beseda bi sploh utegnila biti nemogoča zanj, ki je vse ustvaril z Besedo?

Pri angelovih besedah me prese- neča tudi to, da ni rekel jasno: *Bogu namreč ni nemogoče nobeno dejanje,* ampak je rekel: *nobena beseda.* Zakaj je uporabil izraz *beseda*? Kakor morejo ljudje zlahka govoriti, kar hočejo, tudi tisto, česar nikakor ne morejo narediti, enako lahko, celo neprimerno lažje je za Boga v de- janju izvršiti vse, karkoli morejo oni izraziti z besedo. Naj povem bolj razločno. Ko bi bilo ljudem tako lahko storiti kakor govoriti, kar hočejo, tudi zanje ne bi bila nobena beseda nemogoča. Tako pa je, po znanem in starem pregovoru, velika razdalja med govoriti in storiti, se- veda pri ljudeh, ne pa pri Bogu: samo za Boga je namreč delati isto

kakor govoriti, govoriti isto kakor hoteti, *Bogu v resnici nobena beseda ni nemogoča.*

Naj povem primer: preroki so mogli predvideti in napovedati, da bo devica ali nerodovitna spočela in rodila, ali pa so mogli tudi kaj stori- ti, da bi spočela in rodila? Bog pa, ki jim je dal, da so mogli predvide- ti, je s prav tolikšno lahkoto, s kolikršno je tedaj po njih napovedo- val, kar je hotel, tudi tedaj, ko je hotel, mogel sam iz sebe izpolniti, kar je obljubil. Pri Bogu namreč ni niti beseda v nesoglasju z namenom, kajti Bog je resnica, niti ni dejanje v nesoglasju z besedo, kajti Bog je moč, niti ni način v nesoglasju z dejanjem, kajti Bog je modrost. In zato *Bogu nobena beseda ni nemo- goča.*

Hitro odgovori, Devica

Slišala si, Devica, kaj se bo zgo- dilo, slišala si tudi, kako se bo zgo- dilo; oboje, dogodek in način, je čudežno, oboje budi radost. Veseli se, hči sionska, vriskaj, hči jeruzale- mska! Dano ti je bilo, da si slišala radost in veselje, naj slišimo tudi mi tvoj radostni odgovor, po njem hre- penimo, da se le razveselijo kosti, ki so bile potrte. Slišala si, ponav- ljam, kaj se bo zgodilo, in si verova- la, tudi glede načina, kako se bo to zgodilo; veruj, kar si slišala. Slišala si, da boš spočela in rodila sina;

slišala si, da se to ne bo zgodilo po človeku, ampak po delovanju Svete- ga Duha. Angel čaka na odgovor, čas je namreč, da se vrne k njemu, ki ga je poslal.

Čakamo, o Gospa, na besedo usmiljenja, tudi mi, ki nas bridko tare pogubna obsodba. In, glej, tebi se daje na voljo odkupnina za naše odrešenje; takoj bomo rešeni, če jo sprejmeš. Vsi smo ustvarjeni po več- ni božji Besedi in, glej, umiramo; v tvojem kratkem odgovoru leži naše ozdravljenje, naša vrnitev v življen- je. To te ponižno prosi, o milostna Devica, objokani Adam, ki je bil skupaj s svojim nesrečnim potom- stvom izgnan iz raja, to prosi Abra- ham, to prosi David; to goreče pro-

na poti Božjega usmiljenja. Ko prepričuje svet 'glede greha, pravičnosti in sodbe' (Jn 16, 8), nam On hkrati razodeva polnost rešenja v Kristusu. To prepričevanje glede greha se zgodi v dvojnem razmerju do Kristusovega križa. Z ene strani Sveti Duh daje po Kristusovem križu, da prepoznamo greh, vsak greh, v vsej razsež- nosti zla, ki ga vsebuje in skriva. Z druge strani pa nam Sveti Duh daje, da prav tako po Kristusovem križu vidimo greh v luči skrivnosti usmiljenja (*mysterium pietatis*), to je usmiljene in odpuščajoče Božje ljubez- ni. Tako torej, prepričevanje glede greha postane hkrati

prepričevanje, da more biti greh odpuščen in da more človek ponovno odgovoriti dostojanstvu ljubljene- ga Božjega otroka. Po križu se dejansko „Bog najgloblje sklanja k človeku“ /.../ Križ je kakor dih večne ljubez- ni, ki se dotika najbolj bolečih ran človekovega zeme- ljskega bivanja.

Po tem temeljnem sporočilu se sveti oče ozre na mnogovrstno trpljenje tega sveta, ki je v veliki meri posledica greha, in spodbudi človeštvo h klicanju Bož- jega usmiljenja.

Iz Nedelje

sijo drugi sveti očetje, tvoji očetje, ki tudi sami prebivajo v deželi smrtne sence; na to čaka ves svet, ki je pred tabo padel na kolena! Ne brez vzroka, saj je od besede iz tvojih ust odvisna tolažba žalostnih, rešenje jetnikov, osvoboditev obsojenih, skratka, rešitev vseh Adamovih sinov, vsega tvojega rodu.

Hitro odgovori, Devica. O Gospa, izgovori besedo, ki nanjo čaka zemlja, ki nanjo čaka podzemlje, ki nanjo čakajo tudi nebesa. Celo Kralj in Gospodar vseh, ki je tako zahrepenel po tvoji lepoti, si enako želi tvojega pritrilnega odgovora, ker se je z njim namenil rešiti svet. Njemu, ki si mu ugajala z molkom, boš še bolj ugajala z besedo, saj ti kliče iz nebes: *Najlepša med ženami, daj, da zaslišim tvoj glas!* Če boš torej ti njemu dala, da bo slišal tvoj glas, bo on tebi dal, da boš videla našo rešitev. Ali ni to tisto, kar si iskala, zaradi česar si ječala, po čemer si podnevi in ponoči v molitvi vzdihovala? Kaj torej? Si ti tista, ki ji je to obljubljen; ali naj čakamo drugo? Ne, prav ti si tista, nobena druga; ti - prav ti - si tista obljubljen, pričakovana, zaželen, od katere se je tvoj sveti oče Jakob, ko se je že bližal smrti, nadejal večnega življenja, saj je govoril: *Tvojo rešitev pričakujem, Gospod!* Ti si končno tista, ki se je v njej in po njej Bog sam, naš Kralj, pred vekom odločil, da izvede odrešenje.

Zakaj polagaš upanje za to, kar se ponuja tebi, v drugo? Zakaj od druge pričakuješ, kar se bo vsak hip uresničilo po tebi, kakor hitro daš svojo privolitev, odgovoriš besedo? Odgovori torej hitro angelu, pravzaprav po angelu Gospodu; odgovori besedo in sprejmi Besedo, izreci svojo in spočni božjo, izgovori minljivo in objemi večno! Zakaj odlašiš? Zakaj trepetiš? Veruj, govori in sprejmi! Naj si ponižnost nadene pogum in plahost zaupljivost. Zdaj nikakor ne bi bilo primerno, da bi deviška preprostost pozabila na preudarnost. Samo v tem primeru se, modra Devica, ne boj prevzetnosti, kajti čeprav je sramežljivost v tišini prijetna, je vendar zdaj dosti bolj potrebna usmiljenost v besedi. Odpri, blažena Devica, srce veri, usta pritrditvi, naročje Stvarniku. Glej, tisti, ki po njem hrepenijo vsi narodi, trka

zunaj na vrata. O, če bi šel zaradi tvojega obotavljanja mimo in bi ponovno v bolečini začela iskati njega, ki ga srčno ljubi tvoja duša! Vstani, teci, odpri; vstani z vero, teci s predanostjo, odpri s privoljenjem.

Marijina ponižnost, častihlepnost klerikov

Glej - pravi - dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi! Božja milost je vedno v družbi s krepostjo ponižnosti; *Bog se namreč prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost.* Devica torej odgovori ponižno, da bi pripravila prestol za milost. *Glej - pravi - dekla sem Gospodova.* Katera je ta tako vzvišena ponižnost, ki ne zna kloniti pred častmi in se ne prevzeti v slavi? Izbrana je za Mater božjo in sama sebe imenuje deklo. Res je znamenje izredne ponižnosti, da niti ob ponudbi tolikšne slave ne pozabi na ponižnost.

Nič velikega ni, da si ponižen, če te prezirajo, izredno velika in redka krepost pa je ponižnost, obdana s častjo. Če bi mene, slabotnega človečka, Cerkev, ki bi jo premotilo moje pretvarjanje, povzdignila do kakršnekoli, tudi neznatne časti - to bi seveda Bog dovolil zaradi mojih grehov ali zaradi grehov mojih podrejenih - mar ne bi nemudoma pozabil, kakšen sem bil, in bi se takoj imel za takšnega, za kakršnega bi me imeli ljudje, ki ne gledajo na srce? Verjamem govoricam, ne poslušam vesti - ko časti ne presojam po krepostih, pač pa kreposti po časteh, se imam za toliko bolj svetega, na kolikor višjem položaju sem.

Zgodi se mi po tvoji besedi

Poslušajmo torej, kolikor nas je takšnih, kaj je odgovorila ona, ki je bita izbrana za božjo Mater, pa ni pozabila na ponižnost: *Glej - pravi - dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!* *Zgodi se* je izraz hrepenenja, ne znamenje dvoma; razumeti je treba, da je z besedami: *zgodi se mi po tvoji besedi* izrazila željo - kot nekdo, ki hrepeni, in se ni spraševala po posledici - kot nekdo, ki dvomi. Čeprav nas seveda

nič ne ovira, da bi *zgodi se* razumeli kot besedo prošnje; nihče namreč ne prosi za nič drugega kakor za to, kar veruje in upa.

Bog pa hoče, da ga prosimo tudi za to, kar obljublja; morda celo mnogo stvari, ki se jih je namenil dati, prej obljubi, da bi pobožnost v obljubi dobila spodbudo in bi si tako tisto, kar je hotel dati zastoj, zaslužila pobožna molitev. Tako milostljivi Bog, ki hoče, da bi se vsi ljudje rešili, iz nas samih izvleče zasluženo za nas same - in ko nam vnaprej daje tisto, s čimer nam bo povrnil, dela zastoj, da bi nam ne dajal zastoj.

To je seveda modra Devica razumela, saj je daru zastojne obljube pridružila zaslugi svoje molitve, kar je izrazila z besedami: *zgodi se mi po tvoji besedi.* Glede Besede naj se mi zgodi po tvoji besedi. Beseda, ki je bila v začetku pri Bogu, naj po tvoji besedi postane meso iz mojega mesa. *Zgodi se mi - prosim - ne izgovorjena beseda, ki gre mimo, ampak spočeta Beseda, da bo ostala, oblečena v telo, ne v zrak.* *Zgodi se mi taka Beseda, ki je ne bo moč samo slišati z ušesi, ampak tudi gledati z očmi, otipati z rokami, nositi na ramah.* Naj se mi ne zgodi, da bi bila to le zapisana in nema beseda, naj bo učlovečena in živa, kar pomeni: ne z nemimi znaki začrtana na mrtev pergament, ampak v človeški naravi živo vtisnjena v moje čisto telo, in to ne z zarisanjem mrtvega čopiča, temveč z delovanjem Svelega Duha; naj se mi torej zgodi tako, kakor se ni zgodilo nikomur pred mano in se ne bo zgodilo nikomur za mano.

Velikokrat in na veliko načinov je Bog nekoč govoril očetom po prerokih. Poročajmo, da je Gospod nekaterim besedo položil v ušesa, drugim v usta, spet drugim v roko; meni pa, prosim, naj se zgodi v telesu po tvoji besedi. A nočem, da se mi zgodi z razglašanjem oznanjena ali v podobi zaznamovana ali v domišljiji sanjana, pač pa v tišini navdahnjena, v osebi učlovečena, v telesu vsajena v moje telo. Beseda torej, ki sama v sebi nikakor ni mogla nastati in ji to tudi ni bilo potrebno, naj me ima za vredno, da se zgodi v meni, naj me ima za vredno, da se zgodi tudi zame po tvoji

Angel integracije

ANSELM GRÜN

Integracija prihaja od latinske besede *integer* = (moralno) neoporečen, (moralno) neomajen, neokrnjen, celovit, celoten. Integrirati torej pomeni: „družiti, dopolniti v celoto; obnoviti“. So ljudje, ki lahko druge integrirajo. Nikogar ne izključujejo iz skupnosti. Integrirajo lahko tudi težavne soljudi, tako da imajo občutek, da prav tako spadajo zraven. Tudi njihove sposobnosti in njihove posebnosti so zaželeni. Smejo biti. Sprejeti so kot del celote. Po njih postane skupnost pestřejša in bogatejša. So pa tudi drugi ljudje, ki bolj cepijo. Dobrodošli so jim samo najboljši. Drugi jih ne zanimajo. Ti pa se čutijo izključene, neuporabne in nekoristne.

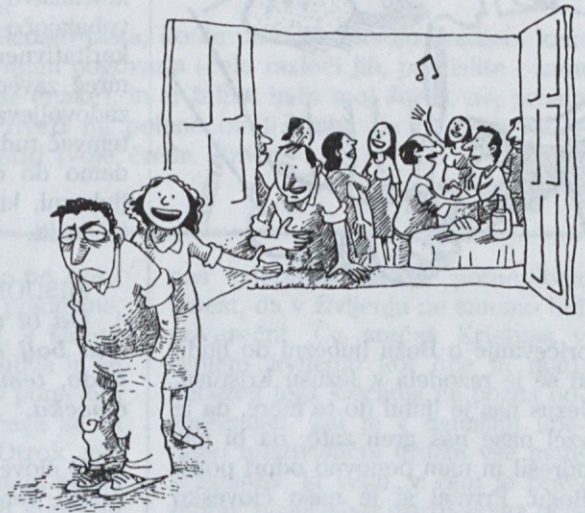
Danes bi potrebovali mnoge angele integracije, da bi vse ljudi integrirali v našo družbo in v skupnost vasi, župnije in cerkvenega občestva. Namesto da tujce izključujemo, naj bi jih integrirali. Integrirati je več kot prenašati (tolerirati) in sprejeti (akceptirati). Včlenimo (vzidajmo) jih v skupnost. Naj postanejo pomembni gradbeni kamni, brez katerih zgradba skupnosti ne more obstojati. Imajo pomembno funkcijo za celoto. Naj se čutijo potrebne in resnično upoštrevane. Brez integra-

cije družba čedalje bolj razpada. Namesto integracije je potem medsebojno nasprotovanje, boj za najboljša mesta. Izključevanje boli in povzroča pri ljudeh resignacijo ali pa sovražstvo, ki se potem ob priložnosti sprosti v nasilnih akcijah.

Druge ljudi integrirati more samo tisti, ki je pri samem sebi integriral vsa čustva, strasti, hrepenenja in moči. Integracija je več kot samoobvladovanje. Ne gre samo za to, da se ne pustimo obvladovati od strasti, temveč za integracijo strasti v celoto življenja. Če so integrirane, potem služijo vsemu, kar delam. Potem bo moja duhovnost strastnejša in živahnejša. Integrirana strast bo oplajala moje delo, moje odnose delala bolj žive, krepila moje zavzemanje za druge. Pomembna naloga človekove osebnostne rasti bi bila danes integracija spolnosti (seksualnosti). Če je spolnost odcepljena, potem bo usodno vplivala na psiho posameznika, pa tudi na sožitje.

Potem človek nenehno vohlja v privatni sferi drugega in špijonira za njegovim spolnim nagnjenjem. Integracija je tudi več kot sublimacija. O sublimaciji govorimo, če se spolnosti odpovemo zaradi višjih nagnjbov. Integracija pa pomeni, da se steka v vse, kar delam, v mojo molitev, v moje odnose, v moje delo, v moje telo, v mojo dušo.

Kdor vse, kar odkrije v sebi, integrira v svojo dušo, ta je v resnici integralen (*integer*). Ta je brezhiben in popoln. Potem ni ničesar več v njem, kar ne bi služilo višjemu cilju: zedinjenju z Bogom. Nič ne more pasti iz odnosa do Boga. Če te je angel integracije pripeljal do takšne edinosti, potem te bo tudi usposobil, da ljudi okrog sebe integriraš v skupnost. Angel te bo obdaril s fantazijo, da spoznaš, kako se darovi posameznika ujemajo s celoto in kako lahko vsak postane dragocen gradbeni kamen za celoto. ■

besedi; naj se sicer zgodi na splošno za ves svet, toda še posebej naj se meni zgodi po tvoji besedi.

Opravičilo

Odlomek iz evangelija sem razložil, kakor sem mogel. Dobro se zavedam, da ne bo vseč vsem, vem tudi, da bom pri mnogih naletel na nejevoljo. Imeli bodo moje delo za odvečno ali mene za domišljavega,

ker sem se drznil ponovno lotiti razlage tega mesta, ki so ga le očetje zelo izčrpno razložili. Toda če sem za očeti povedal kaj takega, kar ni v nasprotju z očeti, mislim, da ne more biti nevšečno niti očetom niti komu drugemu. Za tiste odlomke, ki sem jih prevzel od očetov, da bi se izognil ošabni domišljavosti in da bi ne manjkalo sad pobožnosti, bom potrpežljivo poslušal očitke glede odvečnosti; tisti pa, ki se mi posmejujejo, češ da gre za prazno in ne-

potrebno razlaganje, naj vedo, da moj namen ni bil toliko, razlagati evangelij, kakor v evangeliju najti priložnost, da govorim o tem, kar mi je bilo v veselje. Če sem grešil, ker sem s tem bolj razznemal lastno pobožnost kakor iskal skupno korist, bo ljubezniva Devica vendarle imela pri svojem usmiljenem Sinu dovolj moči, da opraviči moj greh; njej sem z vso predanostjo posvetil to svoje skromno delo, kakršnokoli že je. ■

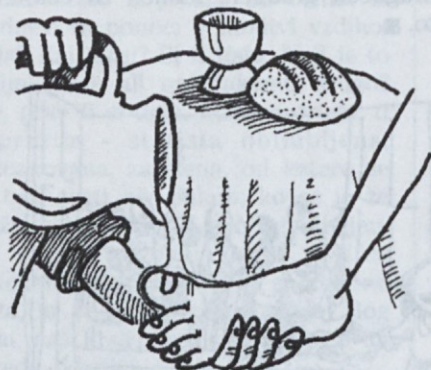
Nameni Apostolata molitve

ZA JUNIJ

SPLOŠNI:

Da bi se vsi kristjani vedno bolj zavedali svoje osebne in skupne odgovornosti, ki jo imajo kot pričevalci božje ljubezni do vsakega človeka in vsega človeštva.

Jezusova pripoved o poslednji sodbi, kot jo beremo v Matejevem evangeliju, govori o osebni poklicanosti in temeljni motiviranosti vsakega kristjana za dejanja ljubezni do bližnjega. Karitativna ljubezen predstavlja vedno znova obnavljajoče se

pričevanje o Božji ljubezni do ljudi, ki se je razodela v Jezusu Kristusu. Jezus nas je ljubil do te mere, da je vzel nase naš greh zato, da bi nas odrešil in nam ponovno odprl pot k Bogu. Privzel si je našo človeško naravo in se izpostavil trpljenju ter z nami delil najbolj osnovne človeške potrebe. Še na poseben način pa se je skrnil za obraze najbolj zapuščenih, kot nam sporočajo besede „Resnično, povem vam: Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“

Kristjan zato v svojem osebнем vsakdanjem življenju poskuša z dejanji ljubezni lajšati stiske človeka ob sebi. Ob tem se boleče zaveda nezadostnosti take pomoči in čuti potrebo, da se organizira, poveže z

drugimi in se na neki način vrne k izkustvu prvih krščanskih skupnosti, ki so se trudile utelesiti Kristusovo ljubezen. „Vsak dan so se enodušno in vztrajno zbirali v templju, lomili kruh po domovih ter uživali hrano z veseljem in preprostim srcem. Hvalili so Boga in vsi ljudje so jih imeli radi. Gospod pa jim je vsak dan pridruževal te, ki so našli odrešenje“ (Apd 2, 46-48).

Decembra 2001, ob zaključku 'leta prostovoljnega dela', je papež Janez Pavel II. posebej izpostavil ljubezen do bližnjega kot najbolj zgovorno obliko evangelizacije, ker ljudem razodeva Božjo očetovsko ljubezen do vsakega človeka. Po ljubezni do Boga in bratov krščanstvo oddaja v svet svojo osvobajajočo in odrešujočo moč. Pri karitativnem delu se moramo namreč zavedati, da ne gre samo za zadovoljevanje materialnih potreb, temveč tudi za to, da človeka privedemo do osebnega izkustva Božje ljubezni, ki nas edina lahko pomiri in nasiti.

MISLJONSKI:

Da bi v azijskih državah vedno bolj spoštovali versko svobodo, temeljno pravico vsakega človeka.

O človekovih pravicah govorimo veliko, vendar še premalo, saj smo še vedno priče očitnemu zatiranju človekovih pravic na vseh celinah sveta. Med temi pravicami je prav v središču človekova potreba po verski svobodi, saj mu le verska svoboda omogoča, da se v luči verskih spoznanj svobodno odloča za svoje odnose v družini, v poklicu, v javnem življenju. Človek se mora ravnati po svoji vesti in nihče ga pri tem ne sme ovirati.

To versko svobodo zahteva tudi v vsem svetu priznana Deklaracija o človekovih pravicah. Kljub temu smo priče očitnim kršenjem te člo-

vekove pravice. Ponekod ni dovoljeno svobodno zbiranje in delovanje verskih občestev. Ponekod država prizna le eno vero in le pripadniki te vere imajo dostop do uglednih služb, drugi so v podrejenem položaju, so drugorazredni.

Opazamo tudi nasilna dejanja, ki želijo preprečiti medversko sodelovanje. Poudariti pa je treba, da nasilna dejanja obsojajo vse vere in jih spodbujajo bolj politiki in tisti, ki bistva vere ne razumejo. Misijon-ski namen nas opozarja, da je prav na največji celine, v Aziji, največ kršitev verske svobode, posebej še svobode kristjanov. Med najbolj kričeče primere te verske nestrpnosti uvrščamo Kitajsko, največjo državo sveta.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI:

Da bi imeli krščanski in človeški odnos do priseljencev med nami, ki so muslimanske vere.

V zadnjih petdesetih letih se je naselilo v Evropi in tudi med nami opazno število muslimanov iz različnih muslimanskih držav. Večinoma so prišli iz gospodarskih razlogov. V njihovih deželah dela in zaslužka zanje ni bilo, pri nas pa so dobili oboje.

V veliki večini so ohranili svojo vero in verske običaje, ki pa so drugačni od naših. Imajo svoje, versko pobarvane prehrabene navade, slavijo svoje praznike in svete dneve, Boga častijo v svojih molilnicah in na svoj način, mrtve pokopavajo po svojih obredih, in še kaj. Kaže se potreba po usklajevanju medsebojnih odnosov, da se preprečijo pojavi nestrpnosti. Za kristjane je merilo usklajevanja evangeljski nauk o ljubezni do vseh ljudi; za odnose na družbeni ravni pa je merodajna državna zakonodaja.

S strani priseljencev je pričakovati, da sprejmejo različnost, ki obstaja med nami in njimi, in da spoštujejo vse, kar je našega v narodnostnem, verskem, kulturnem, političnem in drugih pogledih.

V molitvi prosimo Svetega Duha za pravo spoznanje in modro ravnanje. ■

VSE ŽIVLJENJE BI NAM GOVORILO O NJEM

MICHEL QUOIST - PREVEDLA METKA MIZERIT

OPEKA

Z natančno kretnjo je položil zidar opeko na cementno ležišče; na opeko je položil cementno odejo in, ne da bi jo prosil za dovoljenje, je položil drugo opeko nanjo. Temelji so očitvidno rastli, hiša se je dvigala, visoka in varna, da bo krila ljudi.

Gospod, tedaj sem se spomnil na ubogo opeko, zazidano v globini zidu. Nihče je ne bo več videl, vendar opeka izpolnjuje svoje poslanstvo, da podpira druge. Gospod, saj ni važno, če sem na slemenu hiše ali v temeljih; važno je, da sem zvest, miren na mestu kamor si me Ti postavil v svoji zgradbi.

OTROK

Mati se je za trenutek oddaljila od vozička, v katerem spi otroček. Približal sem se, da bi se srečal s sveto Trojico, ki živi v njegovi duši. Otrok spi z rokama na vezeni rjuhi. Njegove zaprte oči gledajo v notranjost; prsi se mu sladko dvigajo v dihanju. Zdi se, da njegovo življenje oznanja: hiša je naseljena. Gospod, tam si Ti. Častim te v otroku, kjer si nedotaknjen. Pomagaj mi, da postanem tak kot on, pomagaj mi, da postanem kot on, da ponovno najdem tvojo podobo, tvoje življenje v globini svoje duše.

PODZEMSKA ŽELEZNICA

Psss. Klak!
Množica potnikov je napolnila voz. Vrata so se zaprla, kolesa so začela drseti. Potegnili smo. Ne morem se premakniti, gneča me stiska. Nisem več oseba, masa sem. Masa, ki se enakomerno premika, kot torta v preveliki škatli.

Brezimenska masa, brezbrizna, morda zelo oddaljena od tebe, Gospod. Del te mase sem in včasih se zavedam kako težko se je dvigniti. Množica je nerodna, svinčene podplate mi prilepi na noge, ki so že tako same po sebi počasne; preveč nas je potnikov v tem natlačenem čolnu.

In vendar, Gospod, nimam pravice ne vedeti, ne zmeniti se zanje, moji bratje so. Ne morem se zveličati sam, v taksi ju. Ker ti hočeš, se bom rešil v podzemski.

GUGALNICA

Kako preprosto. Gugal se je med dvema drevesoma. Z zaprtimi očmi in spečo voljo.

Veter ga je pozibaval z nevidnimi prsti in mu prepeval uspavanko. Minute so bežale, sladke in nežne ob vrtni gugalnici.

Gospod, hodim po mestnih ulicah; vidim može, ki jih življenje muhas-to guga.

Nekateri se smehljaje prepuščajo trenutnim užitek.

Drugi, nagubanih obrazov, preklinjajo veter, ki jih stresa in sovražno poriva proti nasprotnikom.

Gospod, hotel bi, da bi vstali, da bi se z obema rokama moško oprijeli vrvi, ki jim jo ti ponujaš.

Naj upognejo svoje telo, napno mišice in dajo svojemu življenju nespremenljiv ritem, ki so si ga izbrali.

VRATA

Malček se je spotaknil in padel. Udaril se je; vrata so zaškripala. V trenutku, ko ni mogel sprejeti, da se niso odprla, se je jezen zaletel vanje.

Udaril je nanje s pestjo, brcnil vanje, vendar se vrata niso odprla. Otrok je zagledal črno luknjo ključavnice, ironično oko zaprtih vrat.

Sklonil se je, da bi pogledal skozi njo. Na drugi strani je moral biti ključ, ničesar ni videl. Obupal je, se vrgel na tla in zajokal.

Gledal sem in razmišljal. Gospod, kolikokrat padem pred zaprtimi vrati. Skušam prepričati, pregovoriti, dokazati. Govorim, pojasnujem, razlagam, skušam vplivati na domišljijo bližnjega, vendar se mi popolnoma zapre, prijazno ali jezno me odslovi.

Gospod, daj mi več spoštovanja in potrpljenja, da bom znal ljubiti in moliti v tihoti, ko bom sedel na pragu in čakal, da mi bo moj bližnji odprl svoja vrata. ■

V KATEREM TRENUTKU SE ZAČNE ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE?

Človeško življenje se začne natančno takrat, ko se dve polcelici, to sta na eni strani moška semenčica, na drugi pa žensko jajčece, srečata in tako ustvarita prvo celico enkratnega bitja, ki se ne bo nikoli več ponovilo v vsej zgodovini sveta. Toda pogledjmo še različne stopnje, ki omogočajo ta čudoviti trenutek:

- Pri moškem žleza hipofiza, ki je pod možganskim nadzorom, od pubertete naprej vsak dan sproži razvoj približno 100 milijonov semenčic. Med spolnim odnosom pride približno 300 milijonov teh semenčic skozi jajcevod v votlino maternice. Vstop semenčic v maternico je mogoč, če se v tem obdobju ženinega ciklusa maternični vrat odpre in izloči posebni sluz, ki omogoča pot semenčic vse do jajčeca.

- V ženski se pod nadzorom žleze hipofize med vsakim od njenih ciklusov pripravlja jajčece, ki se nahaja v jajčniku. Ko jajčece dozori, odpotuje iz jajčnika v jajcevod, kjer lahko pride do oploditve, če se jajčece sreča s semenčico.

- Vse od srečanja jajčeca in semenčice - prvega trenutka življenja - do trenutka oploditve in do tega, kar je danes vsak izmed nas, ni niti najmanjše prekinitev. Zato je vsak poseg v zarodek poseg v človeško bitje. Ni bistveno, ali so možgani razviti (prve možganske celice se razvijejo v četrtem tednu nosečnosti); malo bitje je oblikovano in ima vse elemente za svoj razvoj. Začelo se je življenje enkratnega človeškega bitja.

Kontracepcijske tablete ali različna obdobja ljubezni?

Kontracepcijske tablete niso 'zeleni proizvod'. Ekologi bi moral njihovo prodajo prepovedati.

- Vsekakor je res, da kontracepcijske tablete ustavijo ženski fiziološki proces in tako ženska postane neplodna.
- Naravne metode uravnavanja rojstev so drugačne, ker omogočajo natančno poznavanje delovanja telesa, ne da bi zavrle fiziološki ritem. Temeljijo na menjavanju obdobj, ko je ženska neplodna, in obdobj, ko lahko podari življenje.
- Če mož zares ljubi svojo ženo, je s tabletami ne bo omejil na stanje, ki pomeni le del nje same in ima poleg tega tudi psihološke in zdravstvene posledice.
- Ljubiti pomeni spoznati in sprejeti drugega v vseh njegovih razsežnostih: njegov pogled, telo, njegova čustva, nagnjenja, vso njegovo osebnost, njegovo dušo in hrepenenje po lepem, dobrem, resničnem, nje-

govo razsežnost večnosti in predvsem njegovo odprtost življenju, s sposobnostjo podariti življenje v določenem obdobju. Ženina obdobja niso napaka narave!

- Pri paru, kjer mož sprejme ženin ritem kot bogastvo, ki je del njenega bitja, svoji ženi s tem omogoča, da se uresniči kot ženska. In tako tudi moški doseže svojo pravo razsežnost. Lahko se odločita, da bosta na odgovoren način podarjala življenje in razporedila rojstvo svojih otrok. S tem obnovljata hrepenenje in spoznavata različna obdobja skupnega življenja, ki pišejo zgodbo njune ljubezni.

Iz revije On živi

NOVICE IZ KATOLIŠKEGA SVETA

Prava pobožnost do Marije je usmerjena v Kristusa

Sv. oče Janez Pavel II. je 8.12.2003 izdal posebno pismo ob 160-letnici spisa z naslovom „Razprava o pravi pobožnosti do svete Device“, ki ga je napisal sv. Alojzij Marija Grignon de Montfort. Kakor je znano, izvira papežovo geslo „Ves sem Tvoj-**Totus tuus**“ prav od Montfortskega, katerega delo je moralo čakati na objavo kar sto let. Papež: „Tudi meni je v moji mladosti veliko pomagalo branje te knjige, v kateri sem našel odgovor na svojo bojazen, da bi namreč pobožnost do Marije, ki bi se pretirano širila, postavila pod vprašaj prvenstvo čaščenja, ki ga dolgujemo Kristusu. Pod modrim vodstvom sv. Alojzija Marije sem doumel, da ta bojazen ni utemeljena, če v Kristusu živimo skrivnost Marije.“ „Prava pobožnost do Marije je usmerjena v Kristusa.“ „Pobožnost do svete Device je privilegirano sredstvo, s katerim popolnoma najdemo Jezusa Kristusa ter ga nežno ljubimo in mu zvesto služimo. Ta središčna želja, da bi ga 'nežno ljubili', se takoj razširi v gorečo molitev k Jezusu, proseč ga, da bi nam dal milost udeležbe pri neizrekliivi ljubezenski povezanosti, ki obstaja med Njim in Njegovgo Materjo.“

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA DJ

1. Vedno znova se sliši, kako se tudi kakšen znan človek izjavi za ateista. Med njimi so kdaj tudi takšni, ki zavzemajo važna javna mesta ali pa se zanja potegujejo. V zvezi s tem zadnjim omenjam, na primer, dra. Argibay, ki se poteguje za sodnico vrhovnega sodišča in ki je javno izpovedala, da je ne le ateistka, ampak celo militantna ateistka. Torej ne le, da sama ne veruje v Boga, ampak da bo celo druge poskušala prepričati o istem. Sicer smo pa temu priče iz polpreteklosti, ko si je cel filozofsko-politični sistem — komunizem - zastavil za nalogo, da bo izruval iz src ljudi in družbe sploh, vero v Boga. Mi morete povedati, kakšne so glavne posledice ateizma pri takšnih ljudeh in splošno pri ateistih?

človeštva? Bog je prijatelj tistih, ki nimajo prijateljev, je zavetnik preganjanih in vseh trpečih. Če ni Boga, ali ima kakšen smisel delati, trpeti leta in leta, in potem morda mesece hirati v kakšni bolnici, nato umreti in končno zginiti v zemlji? Kaj morejo ateisti nuditi človeku razen nekaj zemskih užitek, ki bodo tako hitro preminuli? Morejo biti ti ves smisel življenja?

Ateizem uniči tudi vsako moralo. Če ni Boga, potem ni nobene oblasti, ki bi imela pravico drugim ukazovati, nobene absolutne pravičnosti, ki bi nagrajala dobre in kaznovala hudobne. Zakaj bi se človek, ki se mu ni ničesar bati, ne prepustil vsem strastem? Za ateiste je to vsa in edina morala. Morala obstoji končno v živlenskih pravilih, ki nam ukazujejo določena dejanja in prepovedujejo druga. A živlenskih pravil ni brez nekoga, ki jih je človeku upravičen nalagati in skrbeti, da se izvajajo. Če pa ni Boga, potem ni ne zakonodajalca, ne sodnika, ne kreposti in ne greha. Človek je prepuščen sam sebi in svoji volji.

Kaj pa vest? Če vest, ki ukazuje in prepoveduje, ni glas Boga, potem ne vemo, zakaj bi jo morali poslušati. Če Boga ni, potem tudi ni nobenega zakona, ki bi me v vesti vezal, da ga izpolnim. S kakšno pravico mi pa kakšen človek sme kaj ukazovati? Bog je tisti, od kat-

erega izhajajo vse pravice in dolžnosti. Če ni Boga, je seveda tudi življenje v družbi nemogoče. Nobena družba namreč ne more obstajati brez avtoritete, brez oblasti, ki ima pravico ukazovati in zahtevati pokorščino zakonom. Če pa ni Boga, potem ne bodo oblastniki čuvaji in izvrševalci pravičnosti, ampak tirani, ki bodo iskali le svoje koristi, ne pa splošne blaginje. Podložniki izgubijo vsako spoštovanje do takšnih oblastnikov in do njihovih zakonov. Če bodo izpolnjevali zakone, to ne bo iz skrbi za splošno blaginjo, ampak kvečjemu iz strahu pred kaznijo.

Če ne priznamo Boga, ne bo družbenih kreposti, brez katerih je življenje v družbi nemogoče. Če se ne zahteva pravičnost v božjem imenu, je ne bo nihče izvajal. Še manj bodo izvajali pravo ljubezen in resnični patriotizem, ki pogosto zahteva težke žrtve, celo žrtev življenja. Kako bo vojak na bojnem polju izpostavil v težko nevarnost svoje življenje zato, da bo druge branil? To bo storil le, če bo gotov, da Bog takšno žrtev zahteva in jo bo nekoč tudi poplačal. Če pa Boga ni, čemu bi žrtvoval svoje življenje, edino dobroto, ki jo ima, brez vsakega upanja na plačilo na onem svetu? Res je, da je rečeno, da se je treba žrtvovati za domovino, a kaj vojaka briga domovina, če ni Boga?!

Odg.: V resnici so vsega pomilovanja vredni takšni ljudje. Zanje kot za vse nas velja sv. Avguščina stavek: „Zase si nas ustvaril, o Bog, in nemirno je naše srce, dokler ne počije v tebi“. Brez Boga človek ne ve, kdo je, zakaj je na svetu in kaj je smisel njegovega življenja. Kot če bi se kak popotnik sredi poti začel vpraševati: kje pa sem, od kod prihajam, kaj delam tukaj, in bi mu nihče ne vedel dati odgovora. Tako nekako se mora počutiti ateist, kadar se vpraša o smislu svojega življenja.

Človek potrebuje Boga, posebej še, ko ga obišče nesreča. Tako ob smrti ljubljenega bitja ostane človeku le ena tolažba: Bog. Če ni Boga, kakšno tolažbo naj damo človeku ob smrti matere, žene, moža, ljubljenega otroka? Kaj bi bili brez Boga reveži, bolniki in vsi drugi nesrečneži, ki tvorijo veliko večino

Da, če se pravičnost ne zahteva v božjem imenu, je nihče ne bo izvajal. Še več. Če ni Boga, ne samo, da ne bodo cvetele v družbi kreposti, prav nasprotno, množili se bodo vseh vrst zločini. Ljudje bodo kot divje živali, ki ene druge požirajo. Kaj pa strah pred ječo in policijo? Statistike povedo, da se od sto zločinov odkrije samo deset. Če torej ni Boga, kateremu bo moral človek dati odgovor za svoja dejanja, potem se je treba edino varovati policije ali pa jo podkupiti, kar nikoli ni bilo težko, danes pa še toliko manj.

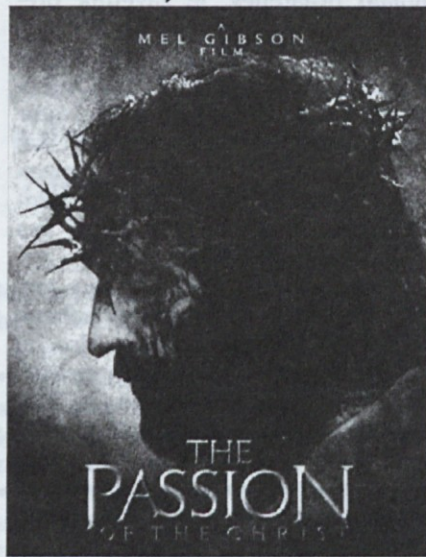
Vse družbe od začetka sveta do

danes so mogle obstajati le, v kolikor so temeljile na treh osnovnih resnicah: na resnici o bivanju Boga, o nesmrtnosti duše in o posmrtnem življenju. Če se ne priznajo ti trije temelji, potem so družbe obsojene na hitro ali pa počasno smrt. Hvala Bogu, da je prepričanih ateistov sorazmerno malo in jih tudi v bodoče ne bo veliko, ker je resnico o Božjem bivanju človeškemu unu že iz samega stvarstva lahko spoznati, obenem jo je pa Bog tudi sam razodel, da bi jo, kot pravi 1. Vatikanski koncil, vsi ljudje hitro, zlahka in brez zmote lahko spoznali. ■

2 - Veliko ljudi po vsem krščanskem svetu in celo v nekaterih nekrščanskih deželah, je videlo film Mel Gibsona 'La Pasión de Cristo'. Kolikor sem o tem slišal in bral, je bil film v glavnem zelo dobro sprejet in je naredil tudi mnogo dobrega. So pa tudi negativna mnenja o njem, celo med katoličani. Kako bi se dala ta različna mnenja povzeti v nekaj misli? Nam lahko pomagate pri tem?

Odg.: Kot Vi sem tudi jaz prebral in slišal precej mnenj in sodb o filmu. Seveda sem ga tudi videl. Kolikor sem mogel zaslediti, so ga skoro vsi, z redkimi izjemami, lepo in celo z navdušenjem sprejeli. Nekateri so mu očitali, da je protijudovski. To bi se dalo le v toliko reči, v kolikor bi se lahko isto reklo tudi o samih evangelijih, po katerih je film narejen.

Namesto, da bi Vam povzermal mnenja drugih, naj Vam povem, kakšen vtis in nauk sem jaz vzel iz filma. Dva velika nauka mi je dal ta film. *Prvi*: kako velika in nedoumljiva je ljubezen Božja do človeka, čigar ljubezen je šla tako daleč, da je poslal svojega lastnega sina na svet v tolikšno trpljenje in tako strašno smrt za njegovo odrešenje. Večjega dokaza ljubezni do nas ljudi nam tudi Bog ni mogel izkazati. Če se je že Bog odločil, da odreši svet s tem, da bi njegov lastni sin Bogu dal zadoščenje za človeški greh, bi to lahko storil tudi za manj drago ceno, brez trpljenja. Zadoščalo bi kakršnokoli drugo dejanje učlovečenega Božjega Sina, storjeno z namenom zadostiti Bogu za človekov greh. Da je izbral prav ta način odrešenja — takšno trpljenje in takšno smrt, pa pokaže, kako velika je Božja ljubezen do človeka.

Drugo, kar pove film, je pa, kako nekaj težkega mora biti greh - nepokorščina in upor proti Bogu, za čigar kazen in zadoščenje je neskončno pravični, a tudi dobri in usmiljeni Bog izbral to pot. To dvoje, torej veličina božje ljubezni in velikost greha sta zame dve sporočili tega filma. In če je to pri gledalcih vsaj v neki meri dosegel, je bil po mojem namenu filma dosežen. V službi tega namena se je Gibson odločil za grozo vzbujajoče prizore Kristusovega ponižanja pri sodnem postopku, bičanju, zasmehovanju s

strani vojakov in končno križanju.

Ganljivo globok vtis naredi Kristus s svojo nadčloveško potrpežljivostjo, s katero sprejema vse muke, telesne in duhovne, ki mu jih prizadeva človeška krutost — končno grehi človeštva - kajti kristjanu ni treba poudarjati, da je bilo vse njegovo trpljenje cena, ki jo je on plačal za grehe človeštva, za grehe vseh nas. Kdor je Gibsonov film tako sprejel in ga doumel, temu je lahko pripomogel do žive zavesti, da Kristus svojega pasijona ni trpel le za neko abstraktno človeštvo, ampak tudi zanj, za njegove grehe — končno za grehe vseh nas. Kdor je to doživel, mu bo spomin na ta film še dolgo izvajal solze v oči, kot se je to godilo mnogim, če ne celo večini gledalcev med samim proizvodnjem filma. ■

NE SMEMO BITI POVPREČNI

P. MIRKO PELICON

Če greh s teološko-duhovnega vidika učinkuje v življenju človeka kot izrazito koristljubna in samoljubna drža posameznika, potemtakem razumemo, da se greh prenaša iz generacije na generacijo tako, da prek napačnih zgledov, čutenj, razmišljanj pogojuje miselnost in čutenja posameznika. „V Adamu smo vsi grešili“, je pisano v božji besedi. Piše tudi, da „ne bi grehi očetov padli na otroke“.

Mlado dekle me je z zanimanjem vprašalo, zakaj samo, ko govorimo o slabem, pravimo, da slabo pogojuje. Ne, tudi dobro pogojuje ter vpliva, in še kako! Človek ne more brez pogojevanj, vplivov. Res-

Ovce in poleno

GREGOR ČUŠIN, dramski igralec

„Moje ovce poslušajo moj glas... in nihče jih ne bo iztrgal iz moje roke.“
Jn 10,27,28

Moj tast ima ovce. Po krajših epizodah s purani, kravami in junci je pristal pri čredi. Ne preveliki. Le toliko, da si prežene upokojenski dolgčas. Njegov hobi pa je resno ogrozil mojo vero. Jezusove besede: Vi ste ovce, jaz pastir... sem do neposrednega srečanja s pravimi ovčami dojemal zelo slikovito, pesniško, če hočete. Ob pogledu na te umazane živali pa sem začutil globoko užaljenost: Kako nas lahko On, ki nas je ustvaril iz ljubezni, primerja z njimi!

Za vse nepoučene: Ovce smrdijo. Zelo. Vse, kar počnejo, je, da požrejo do golega vse, kar je zeleno. In ko je vse golo, silijo iz ograde. Ne zato, ker bi si želele svobode. Ah, kje pa. Temveč le zato, ker na oni strani ograje vidijo zeleno. Hrano. (Ena tastovih ovc je bila pri tem zelo vztrajna in iznajdljiva. Odkrila je še tako majhno luknjico v ograji in si izborila pot na drugo stran. Tast jo je zato 'obtežil' z malo daljšim polenom, ki ji je preprečevalo pobege.) Ob znaku najmanjše nevarnosti jih zajame panika. A se ne skrijejo, le stisnejo se v gručo. Vendar jih lahko premamiš iz njihove varljive varnosti s ščepcem soli. Na kratko: ovce so neumne! Ne, niti analogija z večnimi pašniki ni zalegla. Užaljen!

Sčasoma pa me je vsako srečanje z množico: v trgovini, v kakršnikoli vrsti, na avtobusnih izletih (in romanja pri tem niso izjema, prej nasprotno), na prireditvah, prepričalo v resničnost Jezusovih besed. In kako se šele obnašamo ob blejanju kakega političnega koštruna ali pa če nas oblaja kak ideološki pes ovčar. Ovce smo in potrebujemo ograjo, pastirja in palico. Pika.

A kristjani smo spet na boljšem. Naš pastir je Jezus.

Gledam tasta, ko se ukvarja s svojo čredico, kako se z njimi pogovarja (celo razloči jih, pomislite - zame so vse enake), in si želim, ljubi moj Jezus, ne, prosim te: Priveži mi poleno okoli vratu, da ne bom mogel zapustiti tvoje črede. Amen.

Družina, 2. maja 2004

nično vprašanje se postavlja, ali so pogojevanja in vplivi dobri ali slabi, ali so ljubeči ali ne. Vsak človek pa je neverjetno dovzeten, da v sebi izrodi pristni dar ljubezni, da v sebi pusti, da ga samoljubje zamaže. V tem je dramatičnost vsakega človeka, ki je — teološko obravnavana — kot izvorni greh. Ta greh je nekaj izvirnega v stvarjenju človeka samega in pripada področju človekove svobode. Človek lahko reče da ali ne Bogu samemu. Velja poudariti, da naš Bog ni ideja, ideologija, življenjski načrt, ampak oseba, ki se je razodela v popolni ljubezni človeka iz Nazareta, ki mu je bilo ime Jezus. To je pravi religijski šok. Vse religije težijo po Bogu, ki je zanje 'tam zgoraj' nedosegljiv; naš Bog pa se je ponižno sklonil in se učlovečil. Vsako zanošeno dete nosi v sebi dostojanstvo učlovečenega Boga, ker je

že vnaprej bilo ustvarjeno po Božji podobi. Mati in oče sta poklicana, da mu podarita ljubezen, s katero sta onadva rastla, se vzljubila in se ljubita. Nosečnost je zelo pomembno obdobje za razvijajočega se in doraščajočega otroka. Otrok vse čuti, vse zaznava. Če je mati polna miru, pozitivna, bo že od spočetja posredovala kot neprecenljiv dar ljubezni svojemu otroku ljubezen in blagodejnost, ki izhajata iz odnosa z možem. V obratnem primeru se otroku že v nosečnosti sami — zaradi nemira, strahov, neljubezni — ustvarijo rane, ki bodo v njem delovale v obliki nemira in živčnosti. Nesprejeti otroci imajo lahko hude psihosomatske motnje. Vsekakor so to otipljivi učinki greha ali ljubezni, ki pogojujejo — v slabem ali dobrem — človeka od samega spočetja dalje. Pomembno je, da se zavedamo tega, kako je za

nas kristjane nadvse pomembna zavest, da v življenju ne smemo biti povprečni. Če srečaš Kristusa v svojem življenju kot oče in mati, ljubezen tega srečanja ne pozna povprečnosti. Žal je v današnji liberalno relativistični družbi vse manj kristjanov, ki vedo, v čem je pravzaprav poslanstvo družinskega očeta in matere kot kristjana in kaj to res pomeni (ne mislim na nobeno elito, pred sabo imam preproste mame in očete), je pa čedalje več krščanstva 'na papirju': krščenih, birmanih, poročenih itd. Na svetu je več kot milijarda in petdeset milijonov katoličanov. Papir pa ne bo odrešil ne kristjanov ne sveta! Kristus lahko osvobaja in odreši ter spreminja ljudi v ljubeče. Veliko družin (tudi 'krščanskih') in ljudi samo ve o Njem, v resnici pa ga še ne pozna.

Novi glas, št.5-2004

SAMO ŠE TO, PA BO DRUGAČE...

dr. ZDENKA ZALOKAR DIVJAK

Na duhovnem področju naj nam bi vrednote služile za usmerjanje pri življenjskih odločitvah.

Vendar tudi zanje velja, da jih je potrebno negovati, obnavljati, spoštovati, veliko o njih razmišljati, ker sicer se v sodobnem času zelo hitro navzamemo raje prijetnih in hitro dosegljivih reči. Danes velikokrat slišimo, da so vrednote v krizi, s čimer se ne morem strinjati. V krizi je sodobni človek, ki nima časa za negovanje in razmišljanje o pravih vrednotah.

Sodobni čas je spremenil vrednostno orientacijo pri posameznikih. Ta sestoji iz porabniških vrednot: pehanje za denarjem in iskanje užitkov. Najvišja mesta v sodobnem vrednostnem sistemu družbe zasedajo: denar, statusni simboli, uspeh, zabava.

To pomeni, da je treba tudi največ svojega časa usmeriti v delo, nakupovanje, porabo in sprostitve. Tako na drugi strani zmanjka časa in energije za druge vrednote - za partnerja, otroke, zdravje, naravo, kulturo, osebnostno rast. Živimo v kulturi, ki daje prednost: *razumu in ne čustvom, željam in ne potrebam, spolnosti in ne ljubezni, nasilju in ne miroljubnosti, sebičnosti in ne nesebičnosti.*

Kolikokrat slišim: „Do sedaj smo res zanemarjali naše družinsko življenje, ampak takoj ko si ustvarimo še to..., ko dokončamo izobraževanje..., potem bo drugače.“ Ljudje se preprosto ne zavedajo, da niso življenjske razmere in možnosti tiste, ki nas osrečujejo, ampak so to odnosi, ki jih moramo vsak dan ustvarjati in negovati.

Če izgubimo to vrednostno orientacijo, se začnejo dogajati nujne posledice na medosebnih področjih. Ljudje se med sabo odtujujejo, ker niso zadosti skupaj. Tudi fizično. Za ustvarjanje odnosa je potreben čas. Saj si ne moremo reči: „Danes je čas za pogovor, ob tej uri se lahko začutiva, jutri si bova zaupala ipd.“

Če želimo biti ustvarjalni v odnosu, to zahteva tudi veliko truda, predvsem na dveh področjih:

- *razumevanju svojega lastnega notranjega sveta (poznanje samega sebe),*
- *nenehnega negovanja naših odnosov z drugimi.*

Najprej si pogledjmo, kaj vse je dobro vedeti o sebi. Že stari Grki so na svoje preročišče v Delfih napisali pomembno sporočilo tudi za današnji čas, ki se je glasilo: „Spoznaj samega sebe.“ Poznanje samega sebe je nujno zaradi doživljanja in razumevanja sebe. Posameznikova zrelost pravzaprav izhaja iz tega, koliko smo sposobni razumeti svoj lastni notranji svet nagonov, lastnosti, čustev, teženj, hrepenenj, razočaranj, upov, zmot in še bi lahko naštevali.

Vsak človek si na podlagi poznanja samega sebe zgradi vrednostni sistem, ki mu služi za razumevanje ljudi in pojavov. Tako potem vrednotimo, razumemo, ocenjujemo ljudi in pojave okrog nas. Navzven se to vidi v naših lastnostih. Če smo kot posamezniki zaupljivi, z zaupanjem stopamo v naše nadaljnje odnose; tisti, ki veliko dvomijo ali so

celo nezaupljivi, pa so vedno na preži, čakajo, kakšen bo odziv, ali se sploh ne upajo spustiti v iskrene odnose.

Ustvarjalnost v odnosih

Podobno je z našim samospoštovanjem. Tisti, ki se spoštujejejo, imajo torej dobro mnenje o sebi, tudi navzven nastopajo s spoštovanjem, uglajenostjo. Kadar pa je njihovo samospoštovanje nizko, se kot posamezniki počutijo ogrožene, nastopajo v drži napadanja, ker lahko le tako pokažejo, da želijo biti zraven.

Da bi boljše razumeli samega sebe, si moramo prizadevati za ocenjevanje svojih ravnanj. Posamezniki šele v sadovih svojih dejanj začutimo, kakšno vrednost je imelo naše ravnanje. Kadar so naša dejanja ali besede zbudile dober odziv v okolici, je to spodbuda, da tako delamo še naprej. Zrcala naših postopkov nam torej kažejo tisti, ki so v danih okoliščinah ob nas.

Zato ne more nikomur biti vseeno, kakšen odsev puščajo njegova dejanja. Celo nasprotno. Če so odsevi negativni, je treba poiskati druge možnosti in sprejeti drugačne odločitve.

PARADOKS ALI NASPROTJE ČASA

GEORGES CARLIN

Paradoks našega časa skozi zgodovino je, da imamo boljše zgradbe, a slabše živce, širše ceste, a ožje gledišče. Potrošimo več, a imamo manj, kupujemo več, a uživamo manj. Imamo večje hiše in manjše družine, več ugodnosti, a manj časa.

Imamo več diplom, a manj razuma, več znanja, a manj razsodnosti. Več strokovnjakov, a kljub temu več problemov, več medicine, a manj zdravja.

Pijemo preveč, trošimo nesmotrno, smejemo se premalo, vozimo prehitro, preveč se jezimo, prepozno ležemo, vstajamo preveč utrujeni, beremo premalo, gledamo preveč TV in molimo prereditko.

Pomnožili smo naše imetje, a zmanjšali svoje vrednosti. Govorimo preveč, ljubimo prereditko, sovražimo prepogosto.

Naučili smo se kako preživeti, ne pa kako živeti. Dodali smo leta življenju, ne pa življenja letom. Prišli smo vse do Meseca in nazaj, a težko nam je iti čez cesto, da bi spoznali novega soseda.

Očistili smo zrak, a onesnažili dušo. Obvladamo atom, ne pa tudi svojih predsodkov. Pišemo več, a se naučimo manj. Planiramo več, a dosežemo manj. Napravili smo velike stvari, ne pa tudi boljših stvari.

Naučili smo se hiteti, a ne tudi čakati. Gradimo večje računalnike, ki vsebujejo več informacij, ki proizvajajo več kopij kot kdajkoli, a mi komuniciramo vse manj in manj. To so časi hitre prehrane, a počasne prebave, velikih ljudi in majhnih karaterjev, hitrih zaslužkov in plitkih odnosov. To so časi dveh plač, a pogostejših ločitev, luksuznih hiš, a uničenih domov. To so dnevi hitrih potovanj, moralnosti, ki se lahko zavrže, enodnevnih

predstav, pretežkih teles. To je čas, ko je veliko tega v izložbi, a ničesar v skladišču.

Pomnite: preživite nekaj časa z vam dragimi, ker oni ne bodo večno tu.

Pomnite: recite prijazno besedo tistemu, ki vas gleda s strahospoštovanjem, ker bo ta oseba skoraj odrasla in odšla. Spomnite se, da daste topel objem tistemu zraven vas, ker je to edino imetje, ki ga lahko daste s svojim srcem, a ne stane niti pare.

Spomnite se, da rečete „Ljubim te“ vašim ljubljenim... in pri tem je najpomembnejše, da tako res mislite. Poljub in objem bosta

zacementirala rane, če bosta prišla globoko iz vas. Spomnite se, da se držite za roke in cenite trenutke, ker nekega dne ta oseba ne bo več v vaši bližini. Dajajte čas ljubezni in dajte čas deljenju vaših dragocenih misli z drugimi.

Nadaljujte z učenjem. „Brezposelni um je delavnica slabega.“

Uživajte v enostavnih stvareh.

Pogosto se smejte in to dolgo in glasno.

Solze — se dogajajo. Vzdržite, prebolite in nadaljujte. Boditi ŽIVI, dokler ste živi.

Ne prevzemajte krivic. Pojdite na pot do sprehajališča, do bližnje pokrajine, do tuje države, a ne tja kjer je krivica.

Recite ljudem, ki jih imate radi, da jih imate radi v vsakem primeru.

In vedno imejte v mislih: življenje se ne meri s številom vdihov, ki jih naredimo, temveč s trenutki, ki nam dih jemljejo.

Iz revije *Misti*

Kot posamezniki vedno nastopamo v številnih vlogah: kot partnerji, starši, sodelavci, prijatelji, sorodniki, sosledje, družbeni delavci. Vsaka izmed teh vlog pa nam narekuje drugačne naloge. Tako si moramo v vsakem položaju predočiti, katere naloge so v tistem trenutku najbolj pomembne, da jih opravimo.

Največ težav v vsakdanjem življenju nastopi takrat, ko zamenjamo pomembnost naše navzočnosti in naših dejanj za določene naloge. Kadar mi na primer žena reče:

• da možu največ pomenijo

prijatelji; kadar otroci potožijo, da staršev ni nikoli doma,

• kadar mož pove, da prebije žena več časa na sestankih kot doma,

takrat je le jasno, da ne gre za smiselno razporeditev življenjskih nalog. Kakor hitro se drugi v našem odnosu čutijo zanemarjene, prikrajšane, odveč, nepomembne, to pomeni, da se v teh odnosih ne počutijo dobro.

Zato je zelo pomembno, da smo pripravljene sproti preverjati odzive,

ki jih puščamo v svoji okolici, ker jih le tako lahko pravočasno zaznamo in popravimo. Žal pa smo se pripravljene spopadati s težavami šele takrat, ko gredo stvari že hudo navzdol.

Ustvarjalnost na področju medosebnih odnosov je naloga, ki zadeva vsakogar, ker ne more nihče namesto nas ustvariti odnosa z drugimi. Za vsakogar pomeni to tudi veliko odgovornost, ker pravzaprav sami določamo tudi njeno mesto pomembnosti v svojem življenju. ■

MED KRISTUSOM IN KONFUCIJEM

Pogovor z VLADIMIRJEM KOSOM DJ

Proesor Vladimir Kos, duhovnik, jezuit, misijonar, pesnik, dobrotnik, že 47 let živi in ustvarja na Japonskem. Kos je bil rojen 2. junija 1924 v Murski Soboti, od koder se je družina preselila najprej v Šentjur pri Celju, nato pa v Maribor. V Mariboru je Kos obiskoval osnovno šolo in začel hoditi na klasično gimnazijo. Že zelo zgodaj je objavljial prve pesmi. Gimnazijo je končal v Ljubljani, saj je bila njegova družina izgnana iz Maribora v Srbijo, samo njemu se je uspelo umakniti. Vojna pa tudi njemu ni prizanesla; Italijani so ga leta 1942 internirali v Gonars. Po vrnitvi iz taborišča je končal gimnazijo in se vpisal na bogoslovje. Študij je prekinil in bil mobiliziran k domobrancem.

Po končani drugi svetovni vojni je moral po fašističnem in nacističnem preganjanju bežati še pred komunisti. V Rimu je na gregorijanski univerzi dosegel licenciat iz filozofije in doktorat iz teologije. Leta 1950 je bil posvečen v duhovnika, čez tri leta je vstopil v jezuitski red.

Leta 1956 je odplul iz Irske, kjer se je pripravljial na misijone, na Japonsko.

V Tokiu je na katoliški univerzi Sofia najprej predaval pogovorno nemščino in angleščino, nato pa še teologijo in filozofijo. Poleg opravljanja profesorske službe na mednarodnem oddelku univerze je profesor Kos deloval in še deluje na humanitarnem področju, saj je skrbel za dom za zapuščene in revne otroke in za dom za ostarele.

Kosa nekateri ocenjujejo kot največjega pesnika slovenske emigracije. Prvi pesniški zbirki je objavil leta 1946 in 1947 v begunskem taborišču v Avstriji. Pri Slovenski kulturni akciji v Argentini so izšle njegove zbirke *Križev pot prosečih* (1955, SKA, Buenos Aires), *Ljubezen*

in smrt in še kaj (1971, SKA, Buenos Aires), *Spev o naši gori* (1981, SKA, Buenos Aires), *Tisoč in dva verza z japonskih otokov* (1991, SKA, Buenos Aires). Zanj je tudi značilno, da je izdal do sedaj edino knjigo v slovenščini v Tokiu in sicer pesniško zbirko *Dober večer Tokio* (1960, Meiseisha, Tokio). Njegova prva samostojna zbirka v Sloveniji *O, svetloba, voda, zrak!* je izšla leta 1999 pri založbi Družina.

Leta 1998 je založba Obzorja izdala antologijo Kosove poezije s predgovorom profesorja Franca Pibernika *Cvet, ki je rekel Nagasaki*. Leto prej pa je pri isti založbi izšla zbirka esejev z naslovom *Eseji z japonskih otokov*. Razen pesmi, ki jih je največ objavljial pri *Meddobju* v Argentini in *Mladiki* v Trstu, (*v reviji Duhovno življenje je od leta 1951 do danes objavil okoli 260 poezij verske vsebine. Veliko število pesmi je objavil tudi v Božjih stezicah, prilogi DŽ za otroke — op. ured.*) je namreč Kos pisal tudi eseje in krajše novele.

Od leta 1993, ko je po posredovanju brata Boža Kosa ponovno dobil slovensko državljanstvo in slovenski potni list, je ponovno začel prihajati v Slovenijo. Prvič se je vrnil po 50 letih leta 1995, sedaj pa se vrača skoraj vsako leto kot gostujoči predavatelj na univerzo v Maribor ali Ljubljano.

- Vašo mladost je oblikovalo „mariborsko“ obdobje. Tja se je družina preselila za daljši čas, del družine še zmeraj živi v Mariboru. Tam ste začeli hoditi v šolo, v zelo zgodnji dobi tudi pisati. Gre za mirno obdobje vašega življenja po otroških selitvah in pred selitvami vaše družine in vas osebno, ki jih je povzročila druga svetovna vojna in revolucija.

Pravljice, zgodbe, pesmi, pete in napisane, so nam otrokom tudi po preselitvi v Maribor polnile življenje, posebno ob dolgih zimskih dnevih, ko je bila zaradi očetove službe le mama z nami. Od takrat je name vplivala na papir napisana oziroma na njem natiskana pesem — kako se z nekaj lepimi besedami nekaj lepega zgodi!

- Ko ste v Mariboru začeli hoditi na gimnazijo ste imeli nekaj znanih sošolcev, predvsem pa imam občutek, kot da ste se srečali na mariborski gimnaziji sami imenitni literati.

Na tako imenovanem maratonskem igrišču sva z Zorkom Simčičem trenirala in postala prijatelja. Da finančno pomagam naši družini petih otrok, sem se mariborskemu *Večerniku* ponudil za 'izrednega poročevalca'; vsako vrstico, ki jo je objavil, mi jo je plačal, čeprav sem bil le srednješolec. Eden njegovih novinarjev, gospod Potrč, mi je pripravil prvo zbirko mojih pesmi, toda

nacisti so tiskarno, kjer so bile pesmi že stavljene, popolnoma uničili.

- Nato je prišla druga svetovna vojna in selitev vaše družine v Srbijo, vam pa je uspelo pobegniti v Ljubljano, kjer ste nadaljevali gimnazijo in bili potem internirani v Gonarsu.

Po enem letu bivanja v Ljubljani so me fašisti na poti v gimnazijo aretirali in odpeljali v Gonars. V živalskem vagonu sem bil z verigo na zapestju priklenjen k sojetniku, a med vožnjo sva se čez nekaj časa lahko verige znebila. Pod pritiskom papeža Pija XII. so fašisti morali dovoliti zdravniški komisiji, da je ugotovila bolne mladotnike in jih poslala nazaj v Slovenijo. Ko sem stal, kost in koža, pred komisijo, me fašistični zdravnik vpraša, koliko let imam. „Osemnajst“, rečem. Zdravnik se zazre v moje kosti z ohlapno kožo na njih. Tajnici, ki nepremično drži svoje pero nad zapisnikom, pokima. Dal me je vnesti v spisek vrnjenih, čeprav sem bil že za eno leto — kot sem pozneje zvedel — za vrnitev prestar. Bil je usmiljen do mene. V Gonarsu sem preživel deset mesecev.

- V Ljubljani ste bili prav tako literarno dejavni in ste imeli svoj krog prijateljev. Spomnim se vaše zgodbe, kako ste med vojno šli na Dolenjsko po krompir za slivove cmoke in ste opazili hčerko kmeta, ki vam je krompir prodal. Kako je nastala vaša osebna odločitev, da se odločite za študij teologije?

Morda bom kdaj napisal nekaj s Katarino v središču. Tako je bilo namreč ime dekletu, ki sem ga bil srečal, ko sem šel kupovat krompir na Dolenjsko. V božjem načrtu je bilo, da mi je njen oče pri ponovnem obisku krompir prodal, a ob vprašanju po njegovi hčeri me je tako rekoč zapodil z njive.

Še danes me zanima vse, kar ima opravka s podmornico. Hotel sem namreč postati podmorniški kapitan. Kakor po prekmurski ravnini, se lahko potepaš po svetovnem morju. Toda nekega dne sem v sebi

zaslišal glas, ki ni bil podoben nobenemu človeškemu glasu, in vendar je bil razločen. Ali ne bi hotel — namesto službe v mornarici — v službo Gospodu?

- Dobro se mi zdi, da bi predvsem mlajši rodovi Slovencev slišali od nekoga, ki je tiste čase doživljal, zakaj ste se vi in večina ljubljanskih bogoslovcev odločila za mobilizacijo pri domobrancih?

Ljubljanski bogoslovci so bili v letnikih, ki navadno veljajo za vojaško obveznost. Fašisti so bogoslovce tolerirali, nacisti pa so pritisnili na prevzvišenega škofa Rožmana, da se moramo pridružiti nemški vojski. Gospod škof je končno dosegel, da so Nemci pristali na alternativah: ali v nemško vojsko ali v nemško delavsko organizacijo Todt ali k domobranci. Kolikor vem, so se vojaški letniki odločili za domobrance (za sanitetni oddelek, če se ne motim), za kar nam je moral dati gospod škof posebno dovoljenje v skladu s cerkvenim zakonikom.

- Tudi o sodelovanju med partizani in Nemci imate svoje lastne osebne izkušnje?

Bil sem v domobranskem štabu v Kranju. V štab so prihajala zanesljiva poročila s terena. Zvedeli smo za pogovore med partizani in Gestapom: da se na Zmajskem mostu v Ljubljani ob določeni uri srečata predstavnik Gestapa in partizanov. Najbrž zato, ker smo preveč vedeli, nas je lepega dne Gestapo v Kranju aretiral in nas na kamionih (z vojaški ob strojnicah) odpeljal v ljubljanske zapore. Potem sem bil v ječi na gradu. Obsojenega na Dachau, me je rešil general Rupnik.

- Med vašimi prvimi izdanimi pesniškimi zbirkami sta Marija z nami je odšla na tuje in Deževni dnevi, natisnjeni v Slovenki begunski tiskarni v Avstriji leta 1945 in 1946. Tudi sam imam ti dve zbirki, ki imata s svinčnikom pripisani imeni lastnikov in številko pograda ter barako begunskega taborišča. Kje najde begunec moč, da piše pesmi, jih uredi, natisne

in bere?

Nas begunce je krepil Kristus s svojo močjo, da nismo obupali nad včasih grozljivimi okoliščinami. Ker smo znali upati, smo znali ustvarjati.

- V Rimu ste nadaljevali in končali študij teologije. Pred dvema letoma ste v anonimnosti praznovali zlatomašniško obletnico. Naredili ste doktorat iz teologije in postali misijonar na Japonskem. Vendar ste imeli tudi v Rimu dobre prijatelje in možnosti za delo. Zakaj Japonska?

Jeziuiti lahko ob vstopu v Družbo optiramo za katero koli deželo; seveda, če glava in telo zmoreta določeno klimo in naravo. General Družbe je prav takrat, ko sem se odločal, nabiral prostovoljce za Japonsko. Ta se je po II. svetovni vojni odprla svobodi, tudi verski. A misijonarjev je bilo malo. Pod medvojno diktaturo je temu ali onemu misijonarju odpovedalo zdravje, tudi živci so se jim zrahljali. Misijon je potreboval novih moči.

- Za misijonarsko delo na Japonskem ste se pripravljali na Irskem, kjer ste se tudi dobro počutili, veliko naučili in pisali.

Irška velja že od nekdanj za odlično pripravljalno postojanko za misijone. Moral sem se izpopolniti v angleščini; njeno brezhibno znanje je ena izmed najbolj vplivnih vizitk, ki jih lahko NeJapanec nudi. Ko sem živel na Irskem, me je Zorko Simčič iz daljne Argentine povabil k sodelovanju pri SKA (Slovenski kulturni akciji).

- Katoliška univerza Sofia spada med tri najboljše zasebne univerze na Japonskem. Ni edina katoliška univerza, čeprav je med 130 milijoni Japoncev samo en odstotek kristjanov in mogoče pol odstotka katoličanov. Univerza Sofia je najbolj slavna in znana od treh katoliških univerz. Tu so še katoliške bolnišnice, socialne ustanove. Čemu pripisati, da je japonska država dovolila tako razve-

janost katoliških ustanov, ki jih ne vidimo v marsikateri državi, kjer so katoličani v veliki večini?

Po povojni japonski ustavi je svoboda vere in njene dejavnosti zajamčena. Delo, ki ustvarja, je že od nekdaj na Japonskem ena glavnih vrednot življenja. Japoncem ugaja krščanska ljubeznivost, ki ustvarja novo, večkrat osrečujoče ozračje med ljudmi, posebno tistimi v trpljenju. Katoliške šole nudijo poleg evropsko-ameriške znanosti premočrtno moralno vzgojo, prvenstveno na naravnih načelih — oboje Japonci pogrešajo in si želijo pridobiti, ker čutijo, da tako napreduje cel narod.

- Ves čas svojega univerzitetnega dela ste bili aktivni tudi na humanitarnem področju; dom za zapuščene otroke, pomagali ste graditi sodoben center za starejše in brezdomce. Kako ste zmogli obe poslanstvi?

Isti Gospod, ki me je povabil v svojo službo (na svoji podmornici), mi daje moč, da kljub težavam zmorem to in ono. Njegov Sveti Duh me vzpodbuja, da poskusim to in ono in tako odkrijem v duši zakopane talente.

- In tu je še tretje poslanstvo. Bili ste neutruden sodelavec Slovenske kulturne akcije v Argentini, pisali ste za Meddobje, Mladiko, Zvon, Koledar, Slovenske jezuite. Vaša najnovejša bibliografija obsega čez 20 strani. Bili ste daleč proč od domovine, brez državljanstva, odločeni, da se ne boste vrnili v Jugoslavijo, Slovenijo, ki ji vlada komunistični režim. In vendar ste pisali slovenske pesmi, eseje o demokratični in samostojni Sloveniji. Kje ste našli moč za ta dolga desetletja?

Stvarstvo, kakor je izšlo iz Stvarnikovih rok, je nekaj krasnega in čim bolj ga spoznavamo, tudi nekaj čudovitega. In k temu spada jezik, tudi slovenski jezik. In ljudstvo, ki ga govori. Z maternim jezikom je človek v najbolj živem stiku z božjim stvarstvom. Neslovenska tujina lahko to vez še okre-

pi in jo napravi za posebno dragocenost.

- Po petdesetih letih vam je bilo po posredovanju brata Boža Kosa vrnjeno državljanstvo in tedaj ste se (1995) prvič vrnili v Slovenijo. Najlepša živa vez s Slovenijo, vaša mama, je umrla samo eno leto pred vašo vrnitvijo. Kakšni so bili občutki tisto prvo poletje v domovini?

Moje prvo poletje v Sloveniji po 50 letih: srečen sem bil, ko sem na mejah slišal slovenske besede namesto nemških ali italijanskih. Pokrajina je bila še bolj čudovita kot takrat, ko sem jo moral zapustiti. Obisk Prekmurja pa je bil klasično doživetje! Dosti starih, lepih hiš je še stalo. Obrazi nekaterih Slovencev pa so se mi zdeli mrki, trdi, nekam odmaknjeni. Prijatelji so mi dali vedeti, da uporabljam vsaj tri tako imenovane arhaične slovenske besede; zamenjal sem jih za nove. Najbolj sem bil seveda srečen zaradi nove, neodvisne Slovenije!

- Sedaj se vsako leto vračate kot gostujoči profesor na univerzi v Mariboru in v Ljubljani. Vabijo vas kot predavatelja na Svetovni slovenski kongres, Inštitut za izseljenstvo. Intervjuji z vami se pojavljajo na televiziji in v časopisih. Kmalu bo izšla tudi vaša enajsta pesniška zbirka, tretja objavljena v Sloveniji, eno zbirko ste objavili na Japonskem, sedem zbirke v Argentini. Ali po pol stoletja zamolčevanja lahko to imenujemo kako drugače kot čudež?

Oprostite mi, da na tem mestu dodam nekaj propagande. Založba Družina mi je izdala pesniško zbirko, v kar se da moderni elegantni opremi z naslovom *O, zrak, svetloba, voda!* To so pesmi, ki slonijo na lepoti posameznih naravnih in znanstvenih spoznanj — nek poskus, da predstavim nekatere znanstvene dosežke kot nekaj lepega, kar so. So ljudje, ki sploh ne vedo, da je kaj takega izšlo. In so ljudje, ki se bojijo pogledati naravi v oči, čeprav za to ni treba biti poklicni

znanstvenik. Še dve zbirki pesmi čakata na objavo; upam, da jima ne bo treba prilepiti nalepko „Naj počivata v miru“.

- Vsaj tri vaše pesniške zbirke so neobjavljene. Ostaja tudi veliko vaših neobjavljenih pesmi, esejev. Ali ni škoda, da bi toliko truda ostalo skritega očem bralcev?

Problem ni ustvarjanje, hvala Bogu Stvarniku! Problem je bojazen pri založbah, da bi te zbirke pomenile finančno izgubo. Vsaj tako so mi zaupali pri eni od slovenskih založb. Občudujem tehniko slovenskega tiskanja v obliki knjig. Menim, da smo s svojim tiskom knjig nekje v vrhu svetovne proizvodnje. Na Japonskem knjiga ne izginja, kljub splošni navzočnosti televizije; Japonci se zavedajo — in to tudi povedo — da imajo tiskane besede trajno vrednost, ki je slike na ekranu ne premorejo, četudi jih lahko kopiramo. Posebno okrog novega leta je največ ljudi v knjigarnah, kupujejo tako rekoč za celo novo leto ...

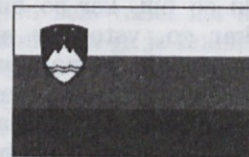
- V zadnjem desetletju se je počasi, a vztrajno zamolčana literatura, tudi prepovedana, vračala v Slovenijo. Oba literarna vrhova slovenstva, mojster proze Zorko Simčič in vi kot vrh slovenske poezije, se pojavljata tudi osebno na raznih srečanjih, da bi opozorila tudi na tiste, ki so že pokojni in so tudi ustvarjali slovensko emigrantsko kulturo. Kaj bi matična država morala narediti, da bi se vsaj delno oddolžila za petdesetletno preganjanje in zamolčevanje?

Kaj bi morala matična država narediti, da ustvari protiutež petdesetletnemu zamolčevanju? Lahko bi finančno podprla tiste založbe, ki se trudijo, da iz zamolčane preteklosti izgrebejo dela, ki pomenijo Sloveniji trajno vrednost — posebno zato, ker jih je ustvarila neukrotljiva sila Slovencev, ki se že stoletja čuti poklicanega za svobodo duha.

Pogovarjal se je Stanislav Raščan, iz revije Ampak

KAJ MI POMENI ŠIRITEV EVROPSKE ZVEZE?

Dr. Tamara Griesser-Pečar,
zgodovinarica

Sedaj bo Slovenija, ki je od leta 1991 samostojna, postala del Evropske unije. Obrnimo pogled nazaj na čas pred letom 1918, ko je v Avstro-Ogrski živelo dvanajst narodov pod eno streho. Reforme so bile potrebne, toda prestolonaslednik Franc Ferdinand - in tudi zadnji cesar Karl - je načrtoval daljnosežno avtonomijo južnih Slovanov v monarhiji. Z muko bomo na novo gradili nekaj, kar je deloma nekoč že bilo, pa je med drugim zaradi naraščajočega nacionalizma v posameznih narodih monarhije propadlo. Skupaj z nekdanjimi deželami monarhije bo Slovenija sedaj del večje skupnosti svobodnih evropskih držav. K temu ni pametne alternative.

Vstop v EU ne bo preprost, čeprav velja Slovenija za vzor vsem novim članicam. Mentaliteta in navade mnogih Slovencev se bodo morale spremeniti. Ostanke miselnosti, ki jih je zapustil komunistični sistem, nasprotujejo vsakemu pozitivnemu razvoju. Petdeset let totalitarizma je zapustilo jasne sledi. Če Slovenija ne bo ponudila boljših okvirnih gospodarskih pogojev in s tem ustvarila prijaznejšega ozračja za investicije, če ne bo odstranila socialističnih ostankov in se uspešneje bojevala proti korupciji, bo težko. Marsičesa Evropa ne bo tolerirala.

Sodstvo deluje zelo pomanjkljivo, korupcijo komaj preganja in postopki se zavlačujejo. Država obvladuje medije, ki zaradi tega ne izpolnjujejo v zadostni meri svoje nadzorne in informacijske naloge. Smešno tolmačenje ločitve Cerkve od države preprečuje marsikaj, tudi verouk v šolah. Verniki so še vedno državljani drugega razreda.

Edinstveno v vrsti prejšnjih komunističnih držav, ki postajajo članice EU, je tudi, da slovenski parlament in vlada do danes nista jasno obsodila komunističnega sistema. Evropska ljudska stranka upravičeno zahteva, da tisti, ki so bili v preteklosti del represivnega aparata komunističnega sistema, ne smejo prevzeti političnih funkcij v institucijah EU.

Dr. Otto von Habsburg,
predsednik Panevropske unije

Razširitev Evropske zveze z desetimi novimi članicami je pomemben korak, še posebej zato, kar se na ta način povečuje evropski potencial ter tako krepi varnost in mir. V času supersil je nujno, da se manjše države povezujejo, kot to poskuša Evropa, da bi ohranile svojskost. Ena izmed najpomembnejših prvin naše ustave je priznanje načela subsidiarnosti - načela, da večje enote nikoli ne smejo prevzemati naloge, ki jih lahko zadovoljivo rešijo manjše. V tem smislu je jasno tudi geslo Panevropske unije: *In necessariis unitas*, torej 'samo v bistvenem'. Na vseh drugih področjih pa želimo ohraniti svobodo, kajti svoboda je mogoče najbolje obraniti v manjših enotah. Mir pa na drugi strani pomeni tudi gospodarski napredek. Slednjič pa ne smemo pozabiti, da je Evropa krščanska celina. Jasno moramo povedati, da želimo kljub drugačnim težnjam zahodnih politikov, ki hočejo Boga in krščanstvo izključiti iz politike, krščansko Evropo. Evropo, ki prav skozi svojo krščansko naravnost jamči za osebno svobodo in pravni red. Če ni Boga, je namreč vse dovoljeno. S tem pa na stežaj odpiramo vrata in okna pravici močnejšega. Zato si moramo še

naprej prizadevati, da bo Bog omenjen v prihodnji evropski ustavni pogodbi. To pa je danes odvisno od vsakega izmed nas.

Prof. Justin Stanovnik,
publicist

S1. majem je Slovenija postala ena izmed držav Evropske unije. Slovenci začinjamo novo dobo političnega delovanja. Večji del svojega prebivanja na zgodovinskih tleh smo preživeli v večnarodnih državah, sedaj pa, komaj poldrugo desetletje po ustanovitvi svoje lastne in še preden smo mogli njene različne ustanove prav premisliti, dognati in preizkusiti, že začinjamo z njo novo zgodovino v zvezi z drugimi državami. Razvoj, ki nas je zajel in razvoj, ki smo ga s svojo kulturno in politično voljo narekovali, se je v zadnjem stoletju tako zgostil, da smo v njem doživeli več kot ves čas pred njim. Sedaj je pred nami to, da si same sebe postavimo za nalogo. Naloga pa je ta, da pridemo k sebi. Do sedaj še nismo - po vsem, kar se nam je zgodilo.

„Naloži mu breme nasilnik“ je bil izzivalni Župančičev klic za čas prenašanja. Sedaj pa prihaja čas tvorne in suverene volje. Če naj pridemo k sebi in postanemo svobodni, moramo premisliti, kaj se je z nami zgodilo. Nad nami je uničujoča peza dvojnega pohujšanja, ki se ga ne zavedamo vsi, a ga vsi nosimo v sebi. Prvič so v revoluciji in državljanski vojni zmagali tisti, ki po veljavnih moralnih, kulturnih in političnih normah ne bi bili smeli. To je bilo veliko pohujšanje in hud udarec osnovnemu zaupanju v svet, ki je zadel vsakega, pa naj to prizna ali ne. Drugo pohujšanje pa je sedaj in pred nami. Ko gledamo pred seboj ljudi,

ki so bili, kar so bili, in ko so, kar so, vstopi v nas porazno spoznanje: samo dovolj pretkan moraš biti, samo dovolj pokvarjen moraš biti, pa lahko počneš karkoli in se ti ne bo nič zgodilo. To pohujšanje se nas polašča na dva načina: aktivno, kot navodilo - tak bodi in tako delaj, če hočeš uspeti; in pasivno, kot razlog za vdajo - vse je zaman, nič ne moreš in nič se ne izplača. Tako to deluje in tako se množijo maligni centri v substanci narodove zavesti. Zato je danes prva stvar ta, da premislimo, kaj se je z nami zgodilo; da investiramo vse sile, da pridemo k sebi. Sebe si moramo postaviti za prvo nalogo. Druga naša naloga pa bo od sedaj posebej tudi Evropa. O Evropi si najprej ne bomo delali nobenih iluzij. Še vedno velja stavek, ki ga je ponavljal Janez Evangelist Krek: „Nam tu doli ne bo nihče nikoli ničesar podaril.“ Prej narobe. Spomnimo se, kako so Angleži kot poglavitni akterji antane leta 1915 s slovensko zemljo in slovenskimi ljudmi plačali Italijane za vstop v vojno na njihovi strani. Spomnimo se, kako so Angleži maja 1945 plačali odhod komunističnih partizanov s Koroškega tako, da so jim zvezano izročili slovensko domobransko narodno vojsko. Z njihovo asistenco se je mogla uresničiti strašna ironija, da je bila s potoki slovenske krvi plačana - izguba Koroške. Nobene histerije si ne bomo dovolili zaradi tega, še zamere ne, a jim bomo dali vedeti, da vemo, kaj znajo. Tudi Evropa je bila v državljanski vojni, fizični in duhovni, tudi Evropa je v tranziciji, tudi Evropa mora priti k sebi. Tudi Evropa se mora zagledati kot naloga. Slovenski katoličani mislimo, da smo posebej zavezani za izpolnjevanje obeh nalog, slovenske in evropske. To je zato, ker smo bili v boju za civilizacijo zaznamovani in se ne moremo in ne smemo umakniti. Če bi se umaknili, bi se - zaradi svoje zaznamovanosti - pregrešili nad seboj.

Iz Družine

LETO BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR

Trije zvezki

Pred menoj na mizi ležijo trije tenki modri zvezki. Prva dva sta enaka. Na platnicah imata veliko belo, rdeče in temnomodro obrobjeno etiketo. Spominjata me na zvezke iz osnovne šole, v katerih sem se učil pisati. Potem nisem imel nikoli več takih, dokler si nisem v zavodu, kjer naj bi me politično prevzgojili, osvojil teh dveh. Popisal sem ju v časih, ko ni bilo misliti na pisanje dnevnika, zato ne zaslužita tega imena. Na enem je poleg mojega imena s črnilom napisano: „Spomini in utrinki iz let 1945/46“, na etiketi drugega pa je zapisano: „od 21. IX. 46-?“, kasneje pa z manjšimi črkami dodano: „do 20. XI. 46.“ Tretji ima napis: „Iz taborišča in šole ...“ Za razliko od prvih dveh je bil ta pisan brez okrajšav, v svobodi. Tanke platnice teh zvezkov so na hrbtu strgane in že odstopajo, na robovih pa so ponekod privihane. Spremljajo me večji del mojega življenja.

Šestnajst listov ima vsak. Popisani so z majhno, neenakomerno pisavo, večina s črnilom, tu in tam pa kaka stran s svinčnikom, ker mi takrat črnilnik ni bil dostopen. V prvih dveh so v kratkih zapiskih povzeta doživetja, kot sem se jih spomnil leto dni po tem, ko so se zgodila. Tretji je bil pisan v Avstriji, nekaj mesecev kasneje. Vendar niti prvi zvezek ni bil zapisan le po spomninu.

Ko sem pričel pisati vanj (bilo je v 'osvobojeni' Ljubljani v zavodu za prevzgojo, ki se je uradno imenoval 'Državno deško vzgajališče'), sem imel pred seboj listič rjavega papirja, odtrganega od kekega paketa. Na njem je bilo z drobnimi črkami zapisanih nekaj datumov, števil in znakov. Ta papirček sem prinesel v hladnem žepu iz sodnijskih

zaporov. Bil je hudo zmečkan in ponekod je bilo že težko razločiti črke. Popisal sem ga s svinčnikom, ki mi ga je posojal sobni starešina. V tistih časih je imel med zaporniki edino sobni starešina dovoljenje za tako nevarno orodje. Listek ni bil star, a žep, ki se štirindvajset ur na dan drži telesa, ni najbolj primeren arhiv. Napisal sem ga po zadnji preiskavi sobe, ko so nam pobrali iz žepov vse papirčke. Tako je izgubil v vreči jetniške uprave tudi košček časopisnega papirja, na katerem sem imel zapisane podatke, ki jih razen mene ni razumel nihče drug in tudi stražarju niso pomenili dosti. Tudi ta listek ni bil prvi. Kmalu, ko sem se znašel v zaporih na Miklošičevi in sem po dolgem času spet videl časopisni papir, ki so nam ga dajali neenakomerno natrganega kot higienski pripomoček, sem odtrgal zase del nepotiskanega roba in nanj zapisal prve številke. Po vsaki preiskavi, ki so bile redni del zaporniške rutine, je

bilo moje prvo delo zapisati po spominu nov papirček s podatki, ki so bili napisani na prejšnjem. Na ta način predstavljajo zvezki pred menoj člen v verigi, ki sem si jo pripravljaval in ohranjal, da me kasneje spomin ne bi varal.

Marsikomu se bo ob tem lahko utrnula misel: „Če si nosil s seboj po svetu tako pisanje nad petinpetdeset let, zakaj ga nisi že prej objavil?“ Posamezne odlomke mojih takratnih doživetij je mogoče najti v kaki emigrantski reviji, podrobneje sem opisal tiste čase v družinski kroniki, ki sva jo z ženo pred več kot dvajsetimi leti izročila otrokom, vendar je zdaj prvič, da jih skušam zapisati v celoti, za širši krog. Zakaj? Odgovor ni lahek. Morda bo razumljiv, če sežem po njem v najbolj osebne spomine.

Ko sem proti koncu leta 1946 ponovno prekoračil mejo tedanje Jugoslavije, sem se srečal s svojimi domačimi v begunskem taborišču Spittal. Veselje je bilo nepopisno. Spet smo bili skupaj, ata, mama in jaz, vsi, kar nas je od družine ostalo živih. Ne vem, kaj smo takrat govorili, a spomnim se, da sem bil hvaležen staršema, da nista silila vame z vprašanji, kaj in kako sem prestal leto in pol po naši ločitvi. Dolgo sta mislila, da sem mrtev, zdaj sta mi pomagala, da bi ponovno zaživel. Pustila sta, da sem sam od sebe po malem pripovedoval o svojem pobegu. Po nekaj tednih pa me je ata obzirno vprašal, če bi morda na kratko napisal, kar sem doživel po taboriščih in zaporih od takrat, ko sem bil kot domobranec vrnjen iz Vetrinja. Z veseljem sem mu obljubil. Prinesel mi je nekaj pol papirja in pero pa me pustil, da bom lahko v miru pisal.

Spomnim se, kako sem sedel pri mizi v naši majhni taboriščni sobici, ki je bila predeljena, da je bilo prostora za dve družini. Na polo papirja, ki mi jo je izročil ata, sem napisal svoje ime in datum. Potem pa se je ustavilo. Kako naj opišem, kar sem doživel? Na zunaj je bilo vse zelo enostavno. Tega dne sem bil vrnjen, tega sem bil tu in potem tam, a kako naj povem, kaj smo takrat občutili? Za suhoparnim stavkom, recimo, da so nekoga pretepli

ali ustrelili, je bila groza, ki je nisem znal izraziti. Kaj lahko poveš o njej, ko si jo prestal? O nočnih zasliševanjih ne bo razumel, kdor ni kaj takega izkusil. Kako povedati, ne da bi izzvenelo kot samohvala, da si molčal, ko je vendar vsakemu razumljivo, da ne smeš zasliševalcem povedati ničesar; in celo dejstvo, da si stal pred puškami, ne zveni preveč travmatično. Kako opisati tesnobo v bunkerju, če si je še sam nisem znal razložiti? Odločil sem se, da napišem le suha dejstva. Ko pa sem pričel pisati, sem uvidel, da je dejstev zelo zelo malo. Ko napišeš, da si stradal, nisi povedal nič. Meseci stradanja so dejstvo, a ko ga zapišeš, se dnevi, ure in minute stiske spremenijo v informacijo. Kako govoriti o trenutkih brez konca, o bolečini, ki ni huda, ker je bolečina, marveč ker je brezupna? Kako zapisati tako, da dejstva ne bi izgubila vsebine, a da hkrati ne bi izzvenela napihnjeno? Večina mojih doživetij tisto leto in pol se je dogajala v notranjosti, neke znotraj mene. Ujetnik in arestant, kot sem bil jaz, ni imel veliko objektivnih podatkov. Sklenil sem, da napišem le kronološki pregled dogodkov.

Ko sem končal, sem imel pred seboj list papirja, ki je bil morda do tretjine popisano z mojo neenakomerno pisavo. Pričel se je z datumom 27. maja 1945 in končal leto in pol kasneje. Drugi dan sem list izročil očetu. Dobro sem vedel, da to, kar dajem iz rok, še zdaleč ni, kar je on upravičeno pričakoval. Ata je vzel list v roke, ga pogledal, počasi zganil in vtaknil v žep, mi pokimal in odšel po opravkih. Hudo mu je moralo biti. Upam, da ni mislil, da se sin iz vsega norčuje, da je videl, kako tesno mi je pri srcu. Upam, da je razumel, da enostavno nisem mogel iztisniti iz sebe ničesar. Kasneje o tem nisva nikoli več govorila. Nikoli me ni slišal pripovedovati o tistih hudih mesecih, ki so bili zame neznansko dolgi in polni tesnobe ter so mi dolgo predstavljali zapečaten, čeprav nepozabljen poglavje življenja.

Ko je ata leta kasneje v Argentini umrl, sem nekaj dni po pogrebu pregledoval papirje, ki jih je za-

pustil. Med njimi sem našel list s svojim 'poročilom'. Ata ga je hranil. Ko sem ga ponovno bral, me je bilo v dno duše sram skopih, suhih besed na papirju, a kljub temu tudi z mamom nisem mogel o teh dogodkih spregovoriti besede.

Kmalu sem spoznal, da nisem edini s podobnimi težavami. Nekoč, v Buenos Airesu po slovenski nedeljski maši, sem se pred cerkvijo pričel pogovarjati s Petrom K., ki je bil domobranec kot jaz, bil prav tako vrnjen in je kasneje tudi ponovno ušel čez mejo v Avstrijo. Čeprav sva se že dolgo poznala, nisva do tedaj nikoli sama med seboj obujala spominov. Takrat pa sva krenila iz družbe, stopala po bližnjih ulicah, ki so bile v nedeljo zjutraj še prazne, in se pogovarjala. Stvari, ki jih nisva prej nikoli izgovorila, občutki, ki sva jih hranila vsak zase, so pričeli vreti na dan. V nekem parku sva sedla na klop. Zaupal mi je, da po letih prvič pripoveduje, kar je doživel. Imel je občutek, kakor jaz, da ne bo nihče, kdor ni šel skozi podobne preizkušnje, razumel takratnih doživetij. Kar je bilo nama skoraj sveto, bi poslušali kot zanimivo zgodbo, ki se je srečno končala. Čutila sva, da doživeto ni le najina zgodba, da je veliko več in ni primerno za priložnostne pogovore med znanci. Prav tako sva čutila, da kot pričevanje najine besede ne bi prinesle nič novega. Ob desetisočih pomorjenih je bilo to, kar sva doživela midva, skoraj nepomembno. Kasneje sva se še nekajkrat dobila v mestu, daleč od vseh poznanih, da sva se lahko pogovarjala.

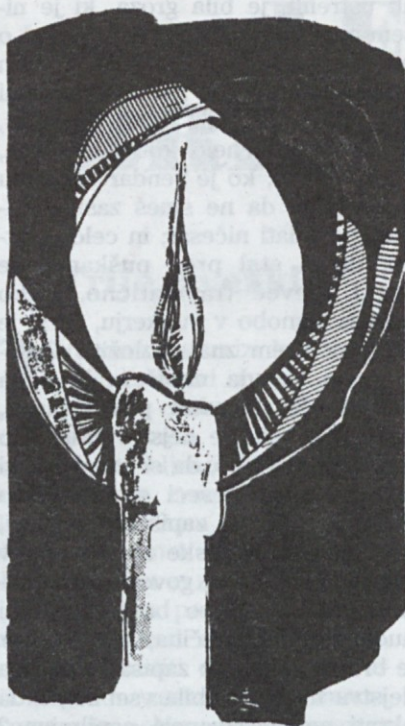
Zaupal mi je, da ima težave z odpuščanjem tistim, ki so nam delali hudo. Govoril je, kako vsak dan moli za to, da bi mu Bog dal milost odpuščanja, da bi lahko odpustil, da bi lahko z mirnim srcem rekel, da rabljem svojih sorodnikov in prijateljev želi dobro. Bil sem prepričan, da je človek, ki je tako molil, v resnici že odpustil, a da se tega še ne zaveda. Razumel sem ga, čeprav sam nisem imel podobnih težav. Tudi sicer v begunskem zdomstvu nisem srečal ljudi, ki ne bi bili pripravljene odpustiti njim, ki so jim med revolucijo in po njej storili

hude krivice. Hoteli smo obsodbo zločinov, ne maščevanja. Kolikor lahko presodim, je prošnja, ki jo ponavljamo v očenašu: „odpusti nam, kakor tudi mi odpuščamo ...“, večina molila zares.

Peter je bil dolgo edini človek, ki je slišal moje pripovedovanje o mesecih, ki sem jih prebil po ječah. Verjetno bi obema pomagalo, če bi se lahko pogosteje srečevala. Pa ni bilo mogoče. Bog ga je kmalu poklical k sebi na kraj milosti in odpuščanja. Potem o spominih iz tistih časov nisem več govoril. Življenje v tujini je bilo polno izzivov, ki so zahtevali čas, pozornost in napor.

Minila so leta in z ženo Pavlo sva si ustvarila družino.

Nekega večera, ko naj bi se otroci že odpravljali spat, se postavi pred mene najstarejša hčerka, kakih deset let stara Marjanka, in me preseneti z odločno prošnjo: „Atek, povej nam o Sloveniji!“ Opazil sem, da ima dekletce zaslombo sestrice Veronike in bratca Andreja, ki sta stala za njo, medtem ko sta bili Lučka in Kristinca za kaj takega še premajhni. Pomislil sem, kako naj pričnem, pa sem jih posedel na posteljo v spalnici in jim začel pripovedovati o naši davni preteklosti. To so bile zgodbe o princih Gorazdu in Hotimiru, o Cirilu in Metodu, o vojvodih in knezu Koclju, o jantarski poti in o brižinskih spomenikih, pa o Turkih in graščakih. Vsak večer, če nisem prišel prepozno iz službe, so me otroci spomnili, naj pripovedujem o Sloveniji. Zgodbice so bile kratke in tako je minilo leto in več, predno sem prišel s pripovedovanjem do svojih dedov, ki so bili njihovi pradedje, potem sta prišli na vrsto zgodbi o moji mami in očetu, potem o bratih Marjanu in Francetu in končno sem jim pričel pripovedovati svojo zgodbo. Zdaj je bila med poslušalci že tudi Lučka in pripovedovanje nas je peljalo od mojih otroških let čez Ljubelj, skozi taborišča in ječe, pa spet nazaj na Koroško in čez morje. Potem je zgodba govorila o mamini, Hribovskovi družini, o stričkih Francetu in Ivanu, in se končala tam, kjer se je začela, v krogu otrok, ki so sedeli okrog mene in

poslušali. Zanje so bile moje dogodivščine prav tako del napete slovenske zgodbe kot one o Martinu Krpanu ali o Turkih. Morda sem prav zato takrat lahko prvič mirno govoril o tem, kar sem doživel.

Dolgo sem mislil, da je moja dolžnost pričevanja izpolnjena z že objavljenimi članki in s popisom doživetij, ki so del omenjene družinske kronike. Med tem je prišlo v javnost že toliko različnih pričevanj iz časov revolucije in po njej, da moje ne bi moglo kaj bistvenega dodati.

Prvič sem podvomil o tem, ko sem pred leti naletel na gojenca škofovih zavodov, ki ni nikoli slišal, da prebiva v prostorih, ki so bili komunistična mučilnica in eno največjih koncentracijskih taborišč na Slovenskem. Ogorčenje nad tako nevednostjo je splahnelo ob misli, da je težko poučiti mlade ljudi o nečem, o čemer niti priče ne govorijo. Ker mi ni prijetno pisati o sebi, sem misel odpodil in se lotil drugih stvari.

Z leti pa mi je neredko prišlo na misel, da se bližam srečanju s prijatelji, s katerimi sem v tistih poletnih mesecih leta 1945 delil trda tla dvorane škofovih zavodov. Mar me ne bodo ob snidenju pogledali

očitajoče? Mar nisem s svojim molčanjem sokriv, da na kraju, kjer so trpeli in od koder so jih vodili v smrt, v obnovljenem Zavodu svetega Stanislava, mučenca, po desetletju svobode do dne, ko dajem iz rok ta rokopis, ni spomina na nje?

Čas lahko umiri bolečino in prinese potrebno razdaljo ali pa tudi ne. Poznam gospo, ki so ji komunisti med revolucijo umorili očeta in brata. Nikoli nista imela v rokah orožja in bila sta verna, zavedna Slovenca. Oba so mučili; brata z nožem, očeta pa so žgali pri živem telesu, počasi in premišljeno, dokler ni umrl. Vprašal sem gospo, če je vse to popisala. Zgrozila se je: „Moj Bog, kako naj o tem pišem!“ Kadar stiska ali zloba presežeta neko naravno mero, postaneta nepopisni. Ob njih onemimo. Ne ene ne druge ni mogoče opisati. Vendar v spominu in duši zapustita sled. Tudi v kolektivnem spominu, ki čaka na nekoga, da bo neprizadeto opisal, česar prizadeti ne morejo. Hvala Bogu, nisem doživel takih grozot, a razumem ljudi, ki polni spomina - ne najdejo besed.

Ne dolgo tega sem srečal v Buenos Airesu dva rojaka, šolana gospoda, ki sta bila na poslovnem obisku iz Slovenije. Ko je pogovor nanesel na revolucijo, ki je divjala pri nas med vojno, sta pojasnila, da že 'poznata dejstva'. Jasno je bilo, da ju tema ne zanima preveč. Ko pa sem omenil neko svoje doživetje, sta postala pozorna: „O tem pa nismo nikdar slišali...“ Končno sta mi očitala, da tega, kar pripovedujem, nisem napisal. Pojasnil sem jima, da je to, kar sem doživel, taka malenkost v primerjavi z gorjem, ki so ga izkusili drugi, da se mi ne zdi primerno, da bi o tem pisal. Eden od njiju je pripomnil, da tistih, ki so doživeli hujše stvari, verjetno ni več med živimi, če pa so, glas o njihovem trpljenju ni prišel do rojakov v domovini. Spet sem moral pojasnjevati, da je bilo v pol stoletja, kar je trajala politična emigracija, napisanih veliko pretresljivih pričevanj, nekaj od teh ponatisnjenih kasneje v Sloveniji, in da so se tem pridružili v zadnjih desetih letih tudi številni zapisi rojakov iz domovine, ki govorijo o do-

Duhovno življenje je objavilo

PRED 70 LETI (1934)

JUNIJ

V junijskih številkah tedenske priloge *Naše duhovno življenje* (NDŽ) urednik Josip Kastelic nadaljuje nekatere rubrike in začenja nove, z različnim številom nadaljevanj. Med temi zadnjimi je večina avtorjev iz Slovenije. To so Jože Cukale: *Cvetna nedelja*; Martin Jevnikar: *Nageljni*; Franc Kunstelj: *Ivan Cankar*; Janez Filipič: *Vez edinosti, ljubezni in miru med kristjani in nepoznanega avtorja* *Izprehod po Vipavski dolini*.

Tudi Slovenci v Argentini sodelujejo z daljšimi članki. Nadaljujejo se *Argentinski filmi* in sicer 6. film: *Nueva Cervecería Argentina* in 7. film: *V slovenskem vzgojalšču Lipa*. V njem avtor Franc Dalibor sporoča, „da se je v Villa Madero nam, argentinskim Slovencem, pojavil genijalen vzgojevalni talent, pravcati argentinski Don Bosco, v osebi našega rojaka Benedikta Gomiščka. Vzgojne metode, ki sem jih videl v tem slovensko-argentinskem zavodu so edinstvene.“ Primerja Gomiščka tudi s Švicarjem Pestalozzijem.

Srečko Ferfolja opisuje *Zanimivosti iz Chaca*. Neki S.M.A. v daljšem članku *Formosa* med drugim pove, da v tej provinci delujejo slovenske redovnice in sicer šolske sestre iz Maribora: „Prišle so iz Slovenije, da bi tudi tu v Argentini pomagale svojim rojakom Slovincem in Hrvatom v krščanski vzgoji mladine. Ali v Formosi je malo rojakov, pa poučujejo kar Argentine.“ Malo kasneje nadaljuje: „Kako rade bi prišle tudi v Buenos Aires in se žrtvovale tudi za svoje rojake Slovence. Veliko dobre volje imajo, dovolj sposobnega osebja, posebno dovolj doma in v Argentini izprašanih učiteljic, samo denarja jim manjka, da bi mogle na svoj račun postaviti slovensko šolo v Buenos Airesu, ker pač ne delajo za denar. Vsa čast tistim, ki se že sedaj nesebično trudijo z buenosaireško slovensko mladino, vendar: brez velikih in za naše razmere nemogočih izdatkov bi mogle edino slovenske šolske sestre kolikor toliko odgovarjajoče voditi slovensko šolo v Buenos Airesu, o kateri je bilo zadnji čas toliko govorjenja.“

V uvodu v članek *Slovenci v*

Zagrebu urednik Josip Kastelic tokrat prvič javno izpove namen tedenske priloge *Naše duhovno življenje*: „Naš list želi postati in že postaja glasilo slovenskih izseljencev celega sveta. Po vseh deželah, koder smo razkropljeni, so ga ljubeznivo sprejeli in se nanj tudi naročili. Razumljivo, da ga bomo s skupnimi močmi še znatno izboljšali in izpopolnili.“ V istem članku zveemo, da so glavni slovenski stan v Zagrebu služkinje, postrežnice in naktarice, ki jih je gotovo do 4000 in da predstavljajo tri četrtine vseh zagrebških Slovencev. Zveemo tudi, da je Janez Hladnik tisti duhovnik, katerega je poslal ljubljanski škof, da skrbi za dušno pastirstvo med zagrebškimi rojaki.

PRED 60 LETI (1944)

PROCESIJA NA PATERNALU

V cerkvi pri sv. Neži je bila telovska procesija. „Povabljeni ste rojaki, da prihitite, da damo čast Jezusu v sv. Hostiji in da se mu izkažemo hvaležne za nedopovedljivo dobroto, da se nam je dal, da ga lahko obiščemo in da ga moremo prejeti pri sv. Obhajilu kot dušno hrano in zagotovilo večnega življenja.“

PO ARGENTINI SEM IN TJA

V junijski številki Janez Hladnik opisuje svoj dušnopastirski obisk med rojaki v Tucumanu. Tudi tok-

godkih med revolucijo in po njej. Gospoda sta molčala, ker sta sprejela moje besede kot očitek, jaz pa sem pričel razmišljati, da bi na podlagi svojih zapiskov vendarle skušal napisati, kaj sem doživel v času, ki ga uradna zgodovina še vedno imenuje: 'osvoboditev'.

Ko sem se končno le lotil pisanja, mi je prišla v roke ena tehtnih razprav Justina Stanovnika, v kateri se me je dotaknil odstavka, kjer piše o šibkosti, nejasnosti in nedoločenosti našega, predvsem katoliškega spomina na obdobje

totalitarizma in revolucije. „Kakor da se človeku to, kar se mu je zgodilo, ne zdi dosti vredno; ko bi se mu namreč zdelo vredno, potem bi poskrbel, da se ne bi razpršilo in izgubilo. Če bi to, kar se mu je zgodilo, cenil - če bi sebe cenil - bi to, kar ima v spominu, pripravljaj za pripoved, pri tem pa spomin oblikoval v smiselno celoto. Iz tega pa je nemogoče, da ne bi rasla tudi kultura spomina.“ Res, poživiti kulturo spomina je skupna naloga. Lažje mi je nadaljevati s pisanjem ob misli, da utegne postati skromen

prispevek k rasti take kulture med Slovenci.

Morda bo to pisanje lahko približalo komu ne kake 'moje' resnice, marveč dogodke, o katerih uradna zgodovina še molči. Molčijo pa tudi mnogi ljudje, ki so tiste čase in njih stisko doživljali. Vendar molk oseb ni vedno molk iz strahu ali iz brezbriznosti, lahko je molk iz tesnobe, morda pa tudi iz spoštovanja do njih, ki so prišli trpljenju do dna.

dalje prihodnjč

rat imenuje vrsto Slovencev, s katerimi se je srečal: p. Pedro Serdoč, Jože Žurga, Jože Primc, Batič, Merkuža. Med drugim je obiskal tovarno sladkorja *Ingenio Concepción*, ki pridelava dnevno tudi do 400 ton sladkorja iz trsa. Obisk mu da priložnost, da kot dušni pastir bralca pouči o krščanskem pogledu na svet: „Prava modrost je v tem, da človek premeri svoje potrebe in po njih pomeri tudi svoje želje. Kakor si pokvari želodec tisti, kateri požira po meri slasti in ne po meri svojega želodca, tako tudi slepi samega sebe in zaide v večno nezadovoljnost človek, ki vzame za mero svojih zahtev svoje neurejene in neumirjene želje. Od tod izhaja nezadovoljnost, nevoščljivost, sovraštvo, prevratne socialne ideje... Od tod prihaja pa tudi to, da je sredi skromnega dela in skromnega življenja najti več resnično zadovoljnih ljudi, kot pa med razkošjem in potratu bogatinov, ki imajo pri vsem svojem bogastvu le še toliko želja neizpoljenih, da so nesrečni in zavidajo — svojemu strežniku in služkinji... Matajev Matija (humorska Rada Murnika s tem naslovom izhaja to leto v nadaljevanjih - op.ur.) je prav pogruntal, ko je doživel razočaranje sam s seboj: sit sem, sit, srečen pa ne!“

OGLASI

Za kritje stroškov tiskanja mesečnika *Duhovno življenje* ne zadostuje naročnina. Mnogi naročniki so neredni plačniki. Zato urednik večkrat prosi slovenske podjetnike in društva, naj oglašajo v reviji. Navadni oglasi so objavljeni na notranjih straneh revije, večji pa na zadnji strani platnic. Med prvimi oglašajo ta mesec: Recreo Europa, Rio Carapachay, Tigre (Rovtar, Oberdank); tovarna pohišstva Štefan Lipičar; popravila in prodaja šivalnih in pisalnih strojev José Ražman; stavbenik Luis Daneu; krojačnica Franc Melinc; kovinsko stavbeno mizarstvo Franc Bandelj; gradbenik Franc Klajnšek ter hotel in restavracija „Pacífico“ Anton Bojanović. Večje oglase objavlja „Juan Bogani, importador de tejidos“, „Foto Sava“ ter „Amaro Monte Cudine“. Sloven-

ska društva vabijo rojake, da v tem mesecu obišejo njihove prireditve: verska skupnost na Avellanedi vabi na praznovanje 8-letnice službe božje s sv. mašo in čajanko, med katero bosta gospodični Čehovin razveselili udeležence s prizori „Meh za smeh“; društvo *Slovenski dom* vabi na 15-letnico kulturnega delovanja, na kateri bodo igrali 'šaloigro' „Snubač“ (spisal Čehov); društvo *Slovenska Krajina* vabi na zabaven večer, kjer bodo uprizorili igro „Tri sestre“.

PRED 50 LETI (1954)

6: *Društvo Slovencev* je priredilo **spominsko svečanost v čast žrtev komunistične revolucije**. Letošnja proslava je imela značaj žalnega koncerta in se je vršila v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejiji. Sodeloval je SPZ Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija in z orgelsko spremljavo prof. Jožeta Osane. Slavnostni govornik je bil bivši domobranski kurat dr. Ignacij Lenček. Naslednje nedelje so slične proslave priredile krajevne slovenske skupnosti v Lanusu, Ramos Mejiji in San Justu.

6: *Sloven-film* je predvajal **film Notredamski zvonar** v cerkveni dvorani v Ramos Mejiji.

13: Slovenci, ki živijo v južnem industrijskem področju blizu Buenos Airesa, ki obsega Bernal, Quilmes in Berazategui, imajo svoje **versko središče, ki ga je doslej oskrboval župnik Matija Lamovšek**. Ker je bil premeščen drugam, so se rojaki zbrali, da se poslovijo od njega. Čez 30 se jih je zbralo z otroki vred pri Hribarjevih. V imenu rojakov se mu je zahvalil g. Dolenc iz Bernala. Naslednik še ni določen.

13: Dekleta, organizirana v **Slovenski deklški organizaciji** (SDO), so na Antonovo nedeljo imele občni zbor. V izvoljenem odboru so poleg predsednice Mare Bidovec še Pavla Hribovšek, Jožica Leskovic, Marjeta Smersu, Olga Prijatelj, Cveta Kukovica, Ivanka Krušič in Anka Sparhakel. Prizadevale se bodo za versko, moralno in narodno ohrani-

tev slovenskih deklet sredi pokvarjenega in poganskega okolja.

20: **Telovska procesija** se zaradi slabega vremena ni mogla razviti kot druga leta po obširnem dvorišču kolegija Don Bosca v Ramos Mejiji, toda cerkev Marije Pomočnice je z lahkoto mogla sprejeti nad tisoč slovenskih rojakov. Med njimi so bili tudi člani družin, ki so v zadnjem času prišli k svojim možem in očetom iz Slovenije. Po devetih letih ločitve je doslej doseglo snidenje kakih 50 družin, s čemer se je slovenska skupnost v Argentini povečala za skoraj 150 novih članov.

26: **Umril je France Kremžar**, nekdanji urednik *Slovenca* in *Domoljuba*. Govorniki na pogrebu so poudarili, da je bil pokojnik močna krščanska osebnost, ki se ni bala nobene žrtve, če je šlo za verske ali narodne ideale; pošten politik in velik rodoljub, ki se ni bal 3. maja 1945 prevzeti predsedstva slovenskega parlamenta v Ljubljani.

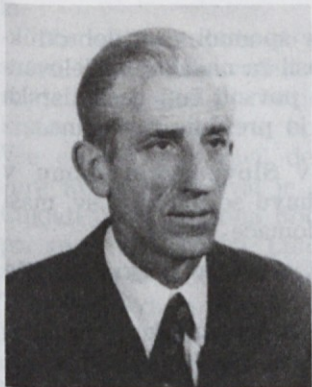
27: **Tretji socialni dan** je bil v cerkveni dvorani v Ciudadeli pod geslom: **Ohranimo si zdravje!** Začel se je s sv. mašo, ki jo je daroval dr. Ivan Ahčin in kateri je takoj po maši začel zborovanje. Najprej se je spomnil pokojnega Franceta Kremžarja, nakar je imel predavanje, ki ga je navezal na rekelo o zdravem duhu v zdravem telesu. Glavno predavanje je podal zdravnik dr. Ivan Kačar. Zlasti se je pomudil pri boleznih, ki razsajajo v Argentini. Rudolf Smersu je govoril **o argentinski zakonodaji z ozirom na delavčevo zdravje**, Avgust Horvat pa je predaval **o športu in zdravju**. Sledilo je branje resolucij. Med drugim priporoča staršem, naj pošiljajo otroke v slovenske telesno vzgojne mladinske organizacije.

27: Slovenska duhovnika Franca Glavača in Branka Rozmana, ki delujeta v župniji Perpetuo Socorro, sta **povabila svoje rojake na farni praznik**. Pri maši je pel SPZ Gallus, nato pa je bila procesija.

Slovenska fantovska zveza (SFZ) v Buenos Airesu je že dalj

+ ODŠLI SO +

Ludvik Šmalc

Pokojni Ludvik Šmalc se je rodil 15.8.1930 v vasi Breg pri Ribnici kot četrti otrok ugledne kmečke družine, v hiši, ki se ji je po domače reklo 'pri Tekavcu'. Njegov oče je bil bratranec slavista Matija Šmalca, univerzitetnega profesorja, ki je sodeloval pri Slovenskem prapovpisu.

Osnovno šolo je dopolnil v domačem kraju, srednjo šolo

pa je pričel v Škofovih zavodih v Ljubljani, kjer je že študiral njegov brat Matija. Ta je kot žrtev komunistične revolucije padel ubit leta 1943 nekje v kočevskih gozdovih. Ostala družina se je umaknila preko Ljubelja na Vetrinjsko polje, odkoder je bil njegov brat Janez vrnjen in bil nato ubit v Teharjih. Ludvik se je s staršema in sestro naselil v Italiji v begunskem taborišču Servigliano, kjer je nadaljeval s študijem srednje šole. Leta 1948 se je z očetom in materjo preselil v Argentino, potem ko je njegova sestra Ivanka v taborišču vstopila v red Usmiljenih sester.

V Argentini je najprej našel bivališče v provinci San Luis, malo zatem pa v provinci Cordobi. Nekaj več časa je živel v Mar del Sud-u, na južni obali province Buenos Aires, kjer je pomagal očetu pri gradnji streh (cimprov), nakar mu je oče hudo zbolel in kmalu zatem tudi umrl v eni iz-

med bolnišnic v mestu Buenos Aires. Z mamo sta se preselila v okolico Avellanede, ko je leta 1950 Ludvik pričel zidati hišo v pravkar nastali Slovenski vasi.

V tem času se je pokojni Ludvik stanovsko posvečal izdelavi zidarskih struktur (železobetona). Pozneje je vstopil v službo petrolejske družbe Diadema/Shell in z leti dosegel višjo stopnjo službenih mest. Poročil se je leta 1959 s Slavko Mehle. Njen zakon je Bog blagoslovil s tremi otroki: Marto, Jožetom in Jankom.

Z ustanovitvijo Slovenske vasi je nastala možnost in potreba vsestranskega udejstvovanja, v katerega se je Ludvik hitro vpregel. Še kot fant je hitro poprijel za delo pri Fantovski zvezi, pozneje pa pri društvenih opravilih. V odboru mladinske organizacije je bil vse do svoje poroke. Sodeloval je tudi pri društveno-cerkvenem pevskem zboru. Prvotako je njegova idealistična osebnost vplivala na društveno delovanje, saj je bil poleg različnih funkcij dvakrat po dve leti predsednik društva Slovenska vas. Ob pripravi

izdaja društvenega Zbornika ob 50-letnici je sodeloval kot sourednik.

Nekaj letih po upokojitvi je obolel in bil sicer operiran, toda bolezen se je razširila in je za posledico te težke bolezni umrl dne 5.2.2004 v navzočnosti vse svoje družine v Britanski bolnici v Buenos Airesu.

Vaščani in slovenski žalujoči rojaki smo ga v velikem številu kropili in molili ob krsti. Po maši, pri kateri se je mašnik zahvalil Šmalčevi družini za sodelovanje pri gradnji cerkve in Baragovega misijonišča (omenil je, kako je Ludvikova mama, že v letih, skladala opeko za gradnjo poslopij) pa pospremili na zadnje bivališče v Lomas de Zamora, kjer od leta 1968 počivata tudi njegova mama in oče. Tam se je od njega v imenu vseh navzočih z globokimi besedami poslovil duhovni vodja župnije Marije Kraljice.

Vaščani Slovenske vasi smo mu posebno hvaležni za vzor velikega idealizma za slovensko stvar, s čimer je dal zgled naslednji generaciji. Bog naj mu bodi dober plačnik. Naj v miru počiva! ■

časa članica *Mednarodne zveze katoliške mladine*. Škotski delegat te zveze je predlagal, da se vsaka včlanjena organizacija obveže, da bo dva tedna na leto molila za vso mladino sveta in posebej za tisto, ki trpi pod komunističnimi preganjalci. SFZ je bil določen teden od 21. do 28. junija, kar so slovenski fantje vestno izpolnili.

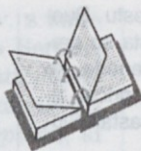
V mesecu juniju je izšla druga številka dvomesečne revije *Omnes unum* (Vsi eno), ki je glasilo slovenskih duhovnikov v zamejstvu in zdomstvu. Trenutno je zunaj mejá Slovenije 705 slovenskih duhovnikov. Največ jih je v ZDA: 234, v Avstriji 131, od Južne Amerike pa največ v Argentini: 83. ■

UMRLI SMO

BRANKO ROZMAN

*Umrlí smo, vi ste jokali.
Čemu le? Saj nam je lepo.
Iz nas ciklamni so pognali,
ki jih rdeči v večer nebo.
Splahnele gube so in žulji,
ne utesnjuje nas več čas.
In včasih prilete metulji
s pozdravi toplimi od vas.
Res, Bog je mir. Tu je lepo,
prosojno vse kot med kristali.
A ko bi mogli, bi jokali,
jokali, ker je vam hudo.*

iz naše kronike

METKA MIZERIT

• **Razstava o slovenskih priselencih v Mendози.** Odprli so jo v četrtek, 11. marca, v palači bivše Hipotekarne banke. K odprtju je prišel v Mendozo veleposlanik mag. Bojan Grobovšek s svetovalko Jano Strgar. Pripravo je organiziralo Društvo Slovencev s sodelovanjem vseh odsekov in mladine. Razstavi, ki smo jo videli v Buenos Airesu, so dodali tri svoje panoje, kjer so pokazali najpomembnejše delovanje Slovencev v Mendози.

O tem dogodku so poročala tudi tamkajšnja družbena občila, radio, T.V.7 in časopisi. Pred otvoritvijo sta spregovorila veleposlanik RS mag. Bojan Grobovšek in predsednik Društva Jernej Bajda. Navzoč je bil tudi tajnik za kulturo, prof. Marcelo Lacerna. Nastopile so pevske skupine in sicer: Mendoški pevski zbor pod vodstvom Diega Bosqueta, Mendoški oktet in folklorna skupina Los Chañares.

Naslednji dan v petek, 12. marca, je guverner inž. Julio César Cobos sprejel mag. Bojana Grobovška. Na sprejemu je bila navzoča tudi ministrica za kulturo in turizem lic. Mariana Juri. Veleposlanika in njegovo spremstvo je sprejel tudi predsednik Gospodarske zbornice Adolfo Tripodi. Obiskali so atelje umetnika Fernanda Hočevarja in podjetje Bajda S.R.L. kjer jih je gospa Frida Bajda pogostila z okusnim kosilom. Ogledali so si še vinarno La Rural in privatno univerzo Juan A. Maza, kje jih je sprejel rektor inž. Carlos Villareal.

Veleposlanik je imel v Domu razgovor s člani slovenske skupnosti.

• **Slovenska razstava v Malargüe.** Mendoški Slovenci so razstavo ponesli tudi v Malargüe, kjer živijo štiri slovenske družine: Luskar, Ban, Habjan in Duhovnik.

Razstavo so pripravili v Centro

de Convenciones y Exposiciones. Navzoči so bili tudi župan in druge uradne osebnosti ter številni mendoški rojaki. Župan prof. Raúl Rodríguez se je ob tej priložnosti spomnil zdravnika dr. Franca Luskarja, ki je v tem kraju opravil veliko humanitarno delo. V znak priznanja je njegovemu sinu dr. Dušanu Luskarju izročil medaljo. Pri kulturnem programu je nastopil Mendoški pevski zbor pod vodstvom Diega Bosqueta, Občinski zbor in Mendoški oktet.

Naslednji dan je pevski zbor pel pri maši v župnijski cerkvi Nuestra Señora de Rosario. Kulturni obisk so zaključili s koncertom, kjer so nastopili Mendoški pevski zbor, Mendoški oktet in Los Chañares.

• **Roditeljski sestanek na Pristavi** je bil v soboto, 28. marca. Navzoči so bili učiteljski zbor in starši šolskih otrok. Govoril je pater dr. Alojzij Kukovica, ki je poudaril kvaren vpliv družbenih občil na vzgojo otrok. Svetoval je staršem, naj postavijo jasne in odločne meje pri gledanju televizije in uporabi interneta.

Spregovorila je tudi voditeljica Prešernove šole gospa Magda Češarek. Prosila je starše za sodelovanje pri učenju, vzgoji in delu šolskega odbora.

• **Na cvetno nedeljo**, 4. aprila, smo imeli po vseh slovenskih verskih središčih blagoslov oljk in butaric. S tem se spominjamo Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem. Po blagoslovu je sledila procesija in nato sv. maša z branjem Kristusovega trpljenja.

V **Rožmanovem domu** je bilo po blagoslovu in sv. maši, ko jo je daroval župnik Toni Bidovec, skupno kosilo stanovalcev in prijateljev doma. Praznovali so **34. obletnico Doma**. Predsednik Peter Čar-

man se je spomnil vseh dobrotnikov in prosil za nadaljne sodelovanje, saj se povsod čuti gospodarska kriza, ki jo preživlja Argentina.

Tudi v **Slovenskem domu v Carapachayu** so imeli po sv. maši skupno domače kosilo.

• **Veliki teden v cerkvi Marije Pomagaj**

Na veliki četrtek, 8. aprila, smo se zbrali ob osmih zvečer. Sv. mašo je daroval g. župnik Franci Cukjati, ki je pri pridigi povedal, da je Jezus na veliki četrtek postavil zakrament mašniškega posvečenja, zato ta dan še posebej molimo za duhovnike. Pri zadnji večerji pa je postavil tudi zakrament sv. Evharistije. Ob koncu sv. maše je duhovnik prenesel sv. Rešnje Telo v tabernakelj, ki je bil pripravljen kot božji grob. Sledile so ure češčenja Najsvetejšega. Najprej so bile na vrsti žene, nato možje in končno mladi, ki so molili do polnoči.

Obrede velikega četrtka je vodil inž. Janez Krajnik, berili sta brala Marjanka Rant Ayerbe in Andrej Žnidar. Mogočno ljudsko petje, pod vodstvom priložnostne skupine, je povzdignilo slovesnost obreda. Petje je na orgle spremljala gospa Anka Savelli Gaser. Nabirka je bila namenjena za Vincencijevo konferenco.

Veliki petek je dan Jezusove smrti na križu, dan žalovanja. Liturgične obrede je opravil g. župnik Toni Bidovec, vodil pa Franci Žnidar. Berili sta brala Albert Klarreich in Veronika Godec. Mešani pevski zbor, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, je s petjem spremljal bogoslužje. Predstavil nam je skrivnost in bolečino velikega petka in trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. Solistične dele so peli: kronista Gregor Modic, Kristusa Martin Selan in Pilata Aleks Cestnik.

Lepo je bilo videti številne družine, ki so prišle z malimi otroki k obredom, da s svetim spoštovanjem poljubijo križ. Po končanih obredih smo molili križev pot. Nabirka je bila za Sveto deželo.

Na veliko soboto so se obredi začeli ob devetih zvečer. Obsegajo slavje luči, bogoslužje božje besede, krstno in evharistično bogoslužje. Vse obrede je opravil delegat dr. Jure Rode, somaševal je g. Franci Cukjati. Vodil je Tone Rode, berila pa so brali: Rozka Likozar, dr. Štefan Godec, Marta Škulj Jenko, Tone Malovrh in predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj. Pri pridigi je delegat dr. Jure Rode voščil blagoslovljene praznike udeležencem in njihovim družinam. Spomnil pa se je tudi vseh bolnih in ostarelih ter osamljenih, ki se teh obredov niso mogli udeležiti.

Tudi slavje velike sobote je s petjem spremljal Mešani pevski zbor iz San Justa, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Dovršeno je prepeval naše lepe velikonočne pesmi in svoje petje kronal s Händelovo Alelujo. Na orglah jih je spremljala gospa Anka Saveli Gaser. Nabirka je bila namenjena za cerkev Marije Pomagaj. Vse tri dni je bila priložnost za sveto spoved.

Na veliko nedeljo so bile po vseh naših verskih središčih slovesne sv. maše.

V Našem domu v San Justu so imeli po sv. maši akademijo v režiji Blaža Mikliča. Najprej so voščili blagoslovljene velikonočne praznike zastopniki vseh organizacij, ki delujejo v Domu. Veličastna scena, delo Toneta Oblaka, je popeljala rojake v slovensko vas pred cerkev, kjer so se vršili običaji velikega tedna. Blagoslov butaric, blagoslov jedil in velikonočna procesija. Mladi so recitali izbrane poezije. Sodelovali so: Mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar in šolski pevski zbor pod vodstvom Marije Krajnik Štrubelj ter Kristine Skvarča Šenk. Za luči in zvočne efekte sta

poskrbela Pavle Erjavec in Marko Štrubelj. Akademiji je sledil velikonočni žegen.

• **Občni zbor Zedinjene Slovenije** je bil v nedeljo, 18. aprila, v Slovenski hiši. Začel se je s sveto mašo v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval g. Dane Vrečar za prvega predsednika društva Miloša Stareta, ob dvajseti obletnici njegove smrti.

Občni zbor je vodil predsednik Lojze Rezelj. Pozdravil je vse navzoče in zmolil za duše članov, ki so umrli v preteklem poslovnem letu. Sledilo je branje zapisnika lanskega občnega zbora in poročila odbornikov: tajnika Toneta Mizerita, blagajničarke Alenke Jenko Godec ter vodij posameznih referatov. Za šolskega Ani Klemen, za srednješolski tečaj prof. Neda Vesel Dolenc, za tiskovni referat ga. Pavlina Dobovšek in za zgodovinski referat arh. Jure Vombergar. Odsotna sta bila kulturni referent Andrej Rezelj in mladinski Stanko Jelen. Njuna poročila je prebral tajnik Tone Mizerit. Svoje poročilo je podal tudi predsednik Lojze Rezelj. Dr. Katica Cukjati je v imenu nadzornega odbora, odobrila delo in potrdila, da je v skladu s pravili ter predlagala članom naj potrdijo odboru razrešnico. Volitev ni bilo, ker mandat odbora traja dve leti. Predsednik Lojze Rezelj je vse navzoče povabil k sodelovanju ter zaključil 57. občni zbor.

• **Gospa Lučka Kralj Jerman je bila nagrajena.** Na 19. reviji otroških in mladinskih zborov Slovenije, ki je potekala v Zagorju ob Savi, je ob koncu tekmovanj prejela Gallusovo listino za dolgoletno delo in dosežke na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti slovenska zborovodkinja iz Argentine, gospa Lučka Kralj Jerman. Čestitamo!

• V Argentino je prišel na obisk pevec **Aleksander Mežek**. Imel je več nastopov. 17. aprila popoldne je obiskal Srednješolski tečaj in dijakom zapel nekaj pesmi. Zvečer je nastopil na café-koncertu v Slovenskem domu v San Martinu. V nedeljo popoldne se je srečal z mladci

in mladenkami v Slomškovem domu. Zvečer pa je imel koncert v Slovenskem domu v San Martinu. Pevec se je srečal tudi z učenci naših šol. V soboto, 24. aprila, je bil v Slovenskem domu v San Martinu mladinski ples z Aleksandrom Mežkom.

• **Misijonska tombola** je bila v nedeljo, 25. aprila, v Slovenski vasi. Dobiček tombole je bil namenjen vsem slovenskim misijonarjem. Najprej je bila sv. maša v cerkvi Marije Kraljice, potem pa predstavitev filma o delu misijonarja Petra Opeke CM. Sledilo je kosilo, skupni asado. Popoldne je bila tombola. Prvi dobiček je bil računalnik, drugi hladilnik z zmrzovalno skrinjo. Sledilo je še več lepih dobitkov. Tombole se je udeležilo veliko število rojakov, ki so prišli v Slovensko vas z namenom, da podprejo slovensko misijonsko dejavnost.

• **Informativni sestanki NSi.** V letu važnih odločitev za Slovenijo je stranka NSi organizirala po slovenskih domovih vrsto srečanj, kjer so bili rojaki obveščeni o političnih dogodkih in volitvah poslancev v Evropski parlament. Sestanki so se vršili: 25. aprila v Našem domu v San Justo, 2. maja v Slomškovem domu, 9. maja v San Martinu in Carapachayu, 23. maja na Pristavi, v Slovenski vasi pa bo po dogovoru. Na ta srečanja so bili povabljeni člani stranke, prijatelji in vsi zavedni rojaki, ki jih zanima prihodnost slovenskega naroda. ■

KRATKE NOVICE

MODENA — Triletan deček je padel z okna v petem nadstropju (okrog 20 metrov globoko) neke bolnišnice. Edina poškodba je bila zlomljen zob. Življenje mu je rešila plošča iz pleksi stekla nad vhodom v zgradbo. (Ave Maria)

LONDON — Genetske raziskave so pokazale, da je bilo človeštvo pred 70.000 leti na robu izumrtja: na vsej zemlji je bilo samo 2000 ljudi, ki so bili zelo občutljivi za bolezn, naravne katastrofe in medsebojne konflikte. Takrat so ljudje tudi prvič potovali izven rodne Afrike. (Ave Maria) ■

malo za šalo...

NI POTREBNO - Gospod in gospa Čebular prideta v tuje mesto in odideta v hotel.

„Dve spalnici!“ naroči gospod Čebular pri vratarju.

„S kopalnico?“

„Ne“, pravi gospa, „saj ne bova ostala čez nedeljo.“

PRVA LJUBEZEN - „Jožica, ali ni lepa prva ljubezen?“

„Saj je s teboj tudi lepo!“

MED RAKI - „Ti, moj sin je začel kaditi!“

„Prepovej mu, nevarno je, saj lahko dobi človeka na škrgah!“

KUKAVICA - Ura je že skoraj dve zjutraj, ko pride mož precej okajen domov.

„Ali si to ti, Harry?“, zakliče žena.

„Da, draga.“

„Koliko pa je ura?“

„Kmalu bo polnoč.“

Prav tedaj pa ura odbije dve in Harry je moral zakukati še desetkrat.

MED RAKI - „Moj sin zna že poštevanke!“

„Oh, to je pa zelo velik korak nazaj!“

NELOJALNOST - Učitelj: „Peter, že tretjič te opominjam, da ne škili sosedu v zvezek!“

Peter: „Gospod učitelj, ne morem pomagati, ko pa tako nerazložno piše.“

LOGIKA - Kmalu zatem, ko je Vikica pomila kozarec, jo mamica prosi za kozarec sveže vode.

„Izvoli“, ponudi Vikica žejni mami- ci poln kozarec vode.

„Te vode vendar ne morem piti, saj je vsa umazana“, pravi mamica.

„Motiš se, mamica. Voda je popolnoma čista, samo kozarec je umazan.“

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Ali se bomo Slovenci v združenih Evropi zavzemali za bratstvo in enotnost?
- Bili smo tako naivni, da nismo konju, na katerem je prihajala svoboda, pogledali v zobe.
- Ko se je dvignila železna zavesa, se je začela burka.
- Imamo objektivne medije, nimamo pa objektivnih bralcev.
- Kaj pomaga antena na strehi, če so možgani brez nje.
- Kaj more večina ljudstva, če je večina oblasti zoper njo?
- Ničemur se več ne čudim, zdaj se samo še križam.
- Tovaršija se je spremenila v herenfolk.
- Včerajšnje dogme so današnji zakoni.
- V prejšnjih časih je le malokdo preživel konstruktivno tovariško kritiko.
- Imamo spet vse pogoje, da bi vnovič začeli graditi socializem.
- Ali je komunist, ki se je preoblekel v demokrata, travestit?

KJE JE KAJ

- „Naša borba zato je sveta dokler gruda ni oteta...“ — Franci Markež 129
- Duhovni temelji Evrope** — Janez Pavel II. 130
- Prazniki v juniju** — Stanko Fajdiga 133
- Bogumil, škof** — Silvester Čuk 135
- Drža blagoslavljanja** — p. Tomaž Podobnik DJ 135
- Božje usmiljenje** — edini vir upanja — p. Tomaž Podobnik DJ 136
- Hvalnice Device Marije** — sv. Bernard iz Clairvauxa 137
- Angel integracije** — Anselm Grün 139
- Nameni Apostolata molitve za junij** 140
- Vse življenje nam bi govorilo o njem** — Michel Quoist — Prevedla Metka Mizerit 141
- V katerem trenutku se začne človeško življenje?** 142
- Vprašujete — odgovarjamo** — Lojze Kukovica DJ 143
- Ne smemo biti povprečni** — p. Mirko Pelicon 144
- Ovce in poleno** — Gregor Čušin 145
- Samo še to, pa bo drugače...** — dr. Zdenka Zalokar Divjak 146
- Paradoks ali nasprotje časa** — Georges Carlin 147
- Med Kristusom in Konfucijem** — Pogovor z Vladimirjem Kosom DJ - Stanislav Raščan 148
- Kaj mi pomeni širitev Evropske zveze?** — dr. Tamara Griesser-Pečar, dr. Otto von Habsburg, prof. Justin Stanovnik 151
- Leto brez sonca** — Marko Kremžar 152
- Duhovno življenje je objavilo.** 155
- Odšel je** 157
- Umrli so** — Branko Rozman ... 157
- Iz naše kronike** — Metka Mizerit 158

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snój - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA: Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2004: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

FOTO: MARKO VOMBERGAR

Od zgoraj in od leve:

Praznovanje vstopa Republike Slovenije v Evropsko zvezo.

– Zastop Pevskega zbora član Justo na velikem odru Teatra Colón v nedeljo, 9. maja.

– Del zbora. Na sredi voditeljica Andrejka Selan Vombergar.

– Zastava Republike Slovenije med zastavami drugih narodov EU.

– 5: delo umetnice Tilke Močnik

**V nedeljo, 16. maja,
smo romali k
Mariji v Luján.**

Foto: Marko Vombergar

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rode
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
Armedo e impresión: Talleres Gráficos VII KO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina

Correio
Argentino
Suc. 7 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560